71STE JAARGANG No. 9012 — DONDERDAG 29 APRIL 1954

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Uitgave: N.V. Paulus-drukkerij, Willemstad, Curaçao

Hoofdredacteur: A. G. Jansen. Kantoor: Consciëntiesteeg 27-29. Telefoon: Redactie 3858, Administratie 3550. Abonnementsprijs: Curaçao, Bonaire, Aruba, Suriname, Bovenwinden f 2.50. Buitenland f 3.— per maand (bij vooruitbetaling)

ATOOMBOMMEN VOOR INDO-CHINA?

„Laten we uitvinden hoe ze dat doen!"

Washington. — Robert Sikes, een Democratisch lid van het Huis van Argevaardigden, heeft vandaag voorgesteld, dat de Verenigde Staten aan de Fransen atoombommen leveren voor gebruik in Indo-China „om de oorlog te winnen zodat wij geen Amerikaanse jongens daarnaar toe behoeven te zenden. Wij hebben atoombommen van alle soort en alle grootte, die nimmer in de gewone oorlogvoering beproefd zijn", aldus Sikes in een persgesprek. „Laten wij uitvinden, hoe ze het doen"

Sikes, die lid is van de subcommissie voor toewijzingen van het Huis, die over de legerfondsen beslist, zei tegen het zenden van Amerikaanse troepen naar Indo-China te zijn zonder voorafgaande goedkeuring van het Congres; nochtans zou hij de grootst mogelijke materiële hulp aan de Fransen steunen.

Intussen bereidt John Benneth de indiening van een motie in het Huis voor, welke beoogt het zenden van Amerikaanse troepen naar Indo-China te verbieden „zonder voorafgaande goedkeuring en instemming van het Congres". Dergelijke moties hebben normaliter niet de bindende kracht van wet, maar geven de president een richtlijn aan.

Optimisme over verloop komende RTC

Rotterdam. — In Haagse kringen ziet men het beloop van de R.T.C. met een zeker optimisme tegemoet. Men acht het aantal punten, waaromtrent nog nader beraad is gevraagd, gering en niet van zodanige betekenis, dat daaruit een nieuwe mislukking van de besprekingen zou moeten voortvloeien. Wel beseft men, dat in verband met de op til zijnde verkiezingen in de Nederlandse Antillen zekere spoed met het voeren dier besprekingen zal moeten worden betracht.

Draagbaar röntgen-apparaat

Chicago. — Op het Argonnelaboratorium te Chicago is men erin geslaagd een klein draagbaar Roentgenapparaat te vervaardigen. De bouwkosten ervan zijn veel lager, dan die van een normaal apparaat met eenzelfde sterkte. In het toestel wordt radio-actief thulium gebruikt.

Koningin zal in Engeland parade afnemen

Londen. — H.M. de Koningin zal tijdens haar bezoek aan Londen, de volgende maand, een parade van het eerste bataljon van het Royal Sussex Regiment afnemen als ere-kolonel-commandant van het regiment. H.M. is de eerste ere-kolonel-commandant.

Het regiment werd in 1701 opgericht en verkreeg van Willem III het recht Oranje-revers op het uniform te dragen. Twee bataljons namen deel aan de bevrijding van Nederland in de Napoleonische tijd.

Mededeling

Ter gelegenheid van Koninginne Verjaardag zal ons blad morgen, Vrijdag 30 April, niet verschijnen.

De Directie

LAATSTE NIEUWS

Peron had meer kiezers op zijn hand dan in 1951

Buenos Aires. — Volgens de tot nu toe bekende uitslagen stemde 64% van de kiezers op Peron. Dat is tien procent meer dan bij de presidentsverkiezingen in 1951.

De uitslagen is echter nog voorlopig en onvolledig daar zij in enkele districten nog niet bekend is.

De partij van president Peron kreeg 4.994.000 stemmen en de radicalen 2.496.000.

Volgens een officieuze mededeling kregen de overige partijen, de conservatieven, socialisten en communisten, bij elkaar 200.000 stemmen.

Recht tot het Hart

— Tussen gerechtigheid en liefde bestaat een groot verschil.

Het bezoek van het Deense Koningspaar aan Nederland

Amsterdam. — De Deense koninklijke gasten waren gisteren met koningin Juliana en prins Bernhard de gasten in de veilingbanken te Aalsmeer en voorts het bloemenpark Keukenhof in Lisse, waar koningin Ingrid slechts één woord had: „I am flabbergasted", het Amerikaanse superlatie voor verwondering en enthousiasme.

Gistermiddag bezochten koning Frederik en prins Bernhard de Philips Telecommunicatie Industrie te Hilversum. Twee personeelsleden, die een belangrijke taak hadden vervuld bij de montage van het Deense telefoonnet en de instructie van Deens personeel, werden voorgesteld.

De koninginnen bezochten in Huizen het instituut voor onderwijs van blinden.

Leon Jouhaux overleden

Parijs. — Leon Jouhaux, voorzitter van de Franse Economische Raad en veteraan in de vakbeweging, is te Parijs aan een hartverlamming overleden.

Jouhaux kreeg in 1951 de Nobelprijs voor de Vrede. Hij was na zijn loopbaan in de vakbeweging, na de bevrijding van Frankrijk, voorzitter van de van vrije vakbewegingen en vice-voorzitter van het internationaal verbond van vrije vakbeweging en vice-voorzitter van het bestuur van het internationale arbeidsbureau.

Hij was eergisteren herkozen tot voorzitter van de Economische Raad van Frankrijk welke functie hij sedert 1946 bekleedde.

Auriol wil EDG slechts geleidelijk verwezenlijken

Parijs. — In een laatste artikel van een serie in het dagblad „France Soir" heeft de Franse oud-president Vincent Auriol geschreven, dat hij sinds 1948 niet eens is met de politiek ten opzichte van Duitsland.

Hij meent, dat de E.D.G. gewijzigd moet worden en schaart zich hiermede achter een groep bekende personen, die een zeker voorbehoud in acht neemt ten opzichte van het E.D.G. Verdrag en de voorkeur geeft aan een langzamere en tegelijk zekerder methode om de eenheid van Europa te bewerkstellingen.

Tot deze groep, die zich uitspreekt voor een wijziging van het EDG verdrag behoren Generaal Weygand, Edouard Herriot en Maarschalk Juin.

Zij zijn van mening, dat de EDG stappegewijs tot stand moet komen.

Wysjinski is „vermoeid"

New York. — De Sovjet-afgevaardigde bij de V.N., Andrei Wysjinsky heeft medegedeeld, dat hij vijf Mei met verlof naar de Sovjet-Unie gaat en dat hij hoopt na ongeveer zes weken naar New York terug te keren.

„Ik ben vermoeid en heb rust nodig", zei hij.

In antwoord op een vraag over een bericht in de „New York Times", dat hij zich terugtrekt en niet meer naar New York zou komen, zei de Sovjet afgevaardigde: „De „New York Times" weet het beter dan ik".

Koningin Juliana wordt morgen 44 jaar. Het hele volk van Nederland en de overzeese rijksdelen viert deze heugelijke dag mede, niet alleen omdat het in onze Koningin de eenheid van het Rijk gesymboliseerd ziet, maar ook omdat het Haar vere[illegible] als de Vrouwe, die behalve voor Haar eigen gelukkig gezin ook een Moeder voor het volk weet te zijn. Daarom vieren ook de Nederlandse Antillen feest en daarom zal ook op de zes eilanden Boven en Beneden de Wind morgen het rood-wit-blauw in top gaan ten teken van de verknochtheid aan de regerende Vorstin en het Huis van Oranje.

Bliksembezoek van Danny Kaye aan Nederland

Amsterdam. — Op doorreis van Londen naar Johannesburg heeft de Amerikaanse filmkomiek Danny Kaye bij een tussenlanding op Schiphol, vier uur in Nederland doorgebracht en in die korte spanne tijds kans gezien de bollen en de Amsterdamse grachten te bewonderen.

Op de Amsterdamse luchthaven poseerde hij met zijn meest onnozele gezicht tussen een paar stewardesjes voor de fotografen. Daarna ging in verband met het stralende weer zijn platte vreemdsoortige hoed af en de regenjas uit, waarna hij met de voortvarendheid van een Walter Mitty in een auto verdween voor zijn bliksembezoek aan de hoofdstad en de bollenstreek.

In Johannesburg zal hij verscheidene malen in een revue optreden en daarna vertrekt hij naar Indië en Birma om voor het eerst — en dan serieus — in actie te komen als propagandist voor het Kindernoodfonds van de Verenigde Naties, een functie waarin hij onlangs is benoemd. In Indië gaat hij voor dit doel een film vervaardigen.

Wat dat voor een film zal worden, vroeg men hem op Schiphol. „Ik heb geen idee", antwoordde Danny, terwijl hij zich met een grimas van een radio-interview trachtte af te maken. „Ik ken immers geen Nederlands", betoogde hij. Maar dat mislukte evenals een poging om in een wedloop op het platform op zijn leren slofschoenen de fotografen te ontlopen.

Oslo. — Het officiele bezoek van koning Haakon van Noorwegen aan Nederland in Juni is uitgesteld met het oog op de hofrouw wegens het verlijden van kroonprinses Martha, aldus is officieel bekendgemaakt.

De Russisch-Australische betrekkingen

Ambassade-staven terug naar huis

Canberra. — De staf van de Russische ambassade te Canberra is vanmorgen van het vliegveld Canberra vertrokken voor het eerste gedeelte van de reis terug naar Moskou. Het gezelschap was, vrouwen en kinderen meegerekend ongeveer 50 man sterk.

Zweden behartigt momenteel de Russische belangen in Canberra.

De Australische ambassadestaf te Moskou zal nu morgenavond per trein naar Helsinki vertrekken en zal tot de Fins-Russische grens diplomatieke onschendbaarheid genieten.

Grootse parade

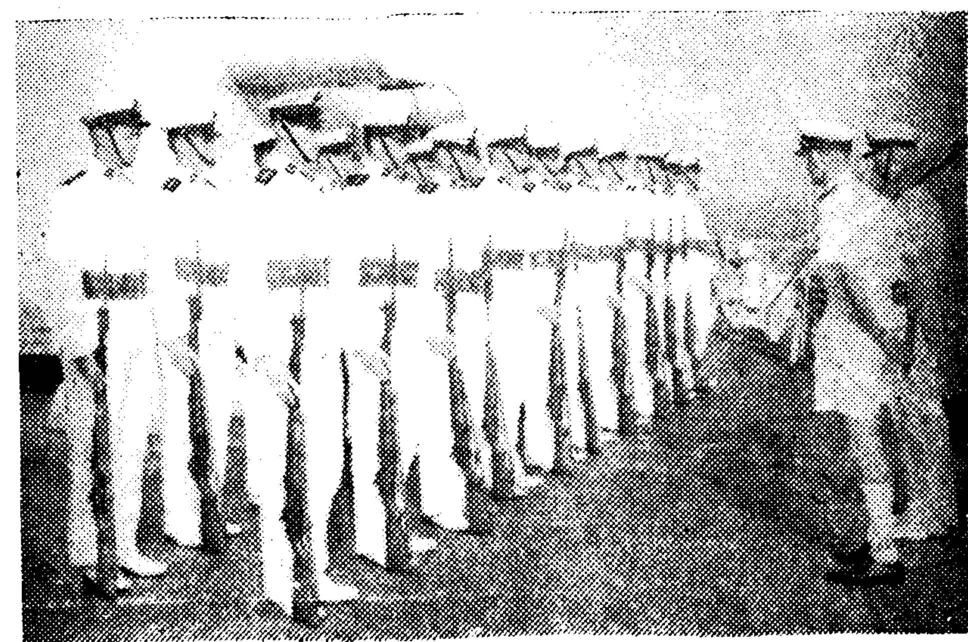
Willemstad. — De parade op Koninginnedag voor het Postkantoor zal de grootste zijn, die na de oorlog op Curaçao is gehouden. Er nemen aan deel 5 compagnieën. De eerste compagnie zal bestaan uit personeel van de „Zeven Provinciën", bestaande uit een peleton adelborsten, het tweede peleton mariniers in wit uniform, het derde peleton dekpersoneel, het vierde peleton uit het overige personeel. De tweede compagnie wordt gevormd door twee peletons van de Basis Parera, en twee peletons van de „Van Speyck". De derde, vierde en vijfde compagnie worden gevormd door mariniers van het op Curaçao gelegen bataljon, die in veldtenue met volledige bewapening zullen paraderen.

De parade zal bestaan uit een inspectie door de Gouverneur, gevolgd door een defilé te voet, terwijl na het defilé de mariniers gemotoriseerd zullen defileren om een indruk te geven van de mobiliteit. Het defilé zal worden opgeluisterd door de gezamenlijke tamboers en pijpers van de mariniers op Curaçao, van de „Zeven Provinciën" en de Politie Harmonie. Tijdens het defilé zullen zes vliegtuigen van het squadron van de MLD overvliegen. Er zal voor het publiek alle gelegenheid bestaan om de parade gade te slaan; het publiek wordt verzocht uiterlijk 08.15 uur aanwezig te zijn.

Na afloop van de parade marcheren de beide vlootcompagnieën terug naar het Waterfort, terwijl de mariniers gemotoriseerd terug zullen gaan naar de marinierskazerne Suffisant.

Anti-Britse Volkspartij in Honduras behaalt grote overwinning

Belize. — De eerste uitslagen van de verkiezingen in Brits Honduras in drie der zes kiesdistricten wijzen op een grote overwinning van de anti-Britse Verenigde Volkspartij.

De erewacht aan boord van Hr. Ms. „Zeven Provinciën". De officier inspecteert de zojuist aangetreden 2e jaars adelborsten. (Fagen foto)

Tsjoe En-lai sprak taal van rode meester

Genève. — Op de vergadering van gisteren is de Chinese premier en minister van buitenlandse zaken, Tsjoe En-lai aan het woord geweest. Dulles en Tsjoe En-lai waren de enige sprekers, waarna de bijeenkomst tot heden 9.30 uur Ant. tijd werd verdaagd. Een Chinese woordvoerder deelde later op een persconferentie mede, dat Tsjoe in zijn rede betoogd had, dat „invloedrijke kringen in de Verenigde Staten trachten de strijd der Aziatische volken voor hun onafhankelijkheid tegen te werken" Het doel van de Geneefse conferentie diende te zijn de internationale spanning te verminderen en de wereldvrede te consolideren. Tsjoe merkte op, dat het de eerste keer was, dat de ministers van buitenlandse zaken van de Sovjet-Unie, het Verenigde Koninkrijk, Frankrijk, de Verenigde Staten en de Chinese volksrepubliek en andere landen waren samengekomen aan dezelfde tafel om de „zeer dringende Aziatische problemen" te onderzoeken.

Volgens het Franse ministerie van buitenlandse zaken te Parijs drong Tsjoe aan op de ontruiming van Formosa door de Chinese nationalisten en het stopzetten van de Japanse herbewapening. Ook moesten volgens spreker de Verenigde Staten de hulp aan de Franse strijdkrachten in Indochina staken.

De volken van Azië, aldus zeide Tsjoe in zijn eerste toespraak tot de conferentie, zijn lange tijd in slavernij gedompeld en ondergedrukt geweest. Hun strijd voor de vrijheid was een rechtvaardige zaak. Het voortschrijden der geschiedenis is onbedwingbaar Maar invloedrijke kringen in Amerika hebben, teneinde de koloniale slavernij van de koloniale volken te bestendigen, hun interventie verscherpt om de strijd van de volken van Azië voor hun bevrijding te belemmeren.

Zij hebben plannen beraamd om een agressief blok te stichten, dat tegen de volken van Azië gericht is. Deze politiek van de Verenigde Staten is een bron van onrust en spanning in Azië. Na lange en standvastige strijd bracht het Chinese volk een einde aan het imperialisme en de Kwomintang, welke hun een plaag waren, en koos zijn eigen volksdemocratisch stelsel en vestigde de Chinese volksdemocratie.

Zodra de Chinese republiek gevestigd was, werd zij erkend door twintig landen met een zielental van ruim 1000 millioen. Nochtans weigeren bepaalde landen — in de allereerste plaats de Verenigde Staten — de volksrepubliek van China en het recht van het Chinese volk om zijn eigen regerings-stelsel te kiezen, te erkennen.

Hoewel — aldus Tsjoe — de vijandelijkheden in Korea geëindigd zijn, is de vrede in dat land nog niet veilig.

Tsjoe zei, dat China vrede wenst voor zijn ontwikkeling, maar voortdurend bedreigt wordt. „Deze conferentie dient de grondslag te leggen voor een verandering van deze toestand. De Chinese waarschuwing ten spijt gelastten de Verenigde Staten hun troepen de 38ste breedtegraad, die Korea verdeelt, te overschrijden en naderden de Jaloe, waardoor de veiligheid van China bedreigd werd. „Kennelijk spelen de Verenigde Staten het oude spelletje der Japanse militaristen en trachten Korea te bezetten en er een basis te vestigen. Met het oog op de historische lessen had het Chinese volk geen alternatief dan het Koreaanse volk te helpen en schouder aan schouder met hen te strijden bij de verdediging van de veiligheid van hun moederland. Het Chinese volk kan geen toestand gedogen, waarbij Korea opnieuw gebruikt kan worden als een springplank voor agressie tegen China.

De Chinese bewindsman verklaarde verder:

„De Verenigde Staten en Zuid-Korea hebben met geweld 48.000 Koreaanse en Chinese krijgsgevangenen verhinderd naar huis terug te keren. De kwestie der krijgsgevangenen is geenszins afgedaan en dit vraagstuk dient op deze conferentie te worden afgehandeld", aldus Tsjoe.

Na het Koreaanse bestand, vervolgde spreker, heef de Amerikaanse regering de "zogenaamde overeenkomst tot wederkerige verdediging" met Zuid-Korea aangegaan, welke haar het recht geeft troepen daar te houden. Dit verdrag was „openlijk in strijd met de bestandsovereenkomst".

Minister Tsjoe sprak toen de „volledige instemming" van de Chinese volksrepubliek uit met de voorstellen van generaal Nam Il voor de hereniging van Korea en het houden van vrije verkiezingen.

De hermilitarisering van Japan moet worden belet en alle economische blokkades en beperkingen moeten opgeheven worden. De volken van China en van Azië hebben niet alleen belang in vrede in Azië, maar eveneens in de vrede in Europa en in alle delen van de wereld. Om deze vrede te waarborgen is het nodig een einde te maken aan de herbewapening van West-Duitsland.

Nixon over Indo-China

„Indien mogelijk" deelname aan strijd vermijden

Washington. — Vice-president Nixon heeft gisteren verklaard dat het voornaamste doel van de politiek van de regering van president Eisenhower is om indien mogelijk te vermijden dat Amerikaanse troepen verwikkeld raken in de strijd in Indo-China of elders.

Dat betekent niet dat de Amerikaanse regering „een politiek van zwakte en onstandvastigheid" zal voeren. Integendeel — aldus Nixon. De communistische samenzwering kan slechts worden verijdeld door een politiek van kracht en vastbeslotenheid. Wij hebben echter ingezien dat wij deze taak niet alleen kunnen verrichten en dat een verenigde actie der Vrije Wereld nodig is om aan agressie weerstand te bieden. Deze verenigde actie, gecombineerd met een „ideologisch offensief" van de kleine naties voor haar onafhankelijkheid, vormt het enige middel om het communisme zonder oorlog te verslaan — aldus Nixon, die de „bedreiging van de wereldvrede door de communistische samenzwering „het belangrijkste probleem voor de Verenigde Staten noemde.

Ronde van Nederland

Schulte won tweede etappe

Valkenswaard. — De tweede etappe van de Ronde van Nederland van Almelo naar Valkenswaard (271 km.) is gewonnen door Gerrit Schulte van de Nederlandse A-ploeg in 6 uur 38 min. 44 seconden. Tweede werd Gerrit Voorting van de Nederlandse D-ploeg in dezelfde tijd, derde Wagtmans van de B-Ploeg in dezelfsde tijd.

De prestatieprijs voor de tweede etappe is met algemene stemmen aan Hein van Breenen toegekend.

Na de tweede etappe luidt het algemeen klassement: 1. Schulte (Ned. -A) met 11 uur 21. min. 13 sec.; 2. Gerrit Voorting (Ned-D) 11 uur 21 min. 13 seconden; 3. W. van Est (Ned.-C); 4. Wagtmans (Ned.-B).

Het ploegenklassement na de tweede etappe luidt: 1. Ned.-C met Wim van Est, Faanhof en Nico van Est; 2. Ned.-B met Wagtmans, Stevens en Lambrichs.

Het liedje begint van voren af aan

Duitsers gaan weer (voorlopig op kaart) annexeren!

Bonn. — De persdienst van de Westduitse Regering heeft een wereldkaart gepubliceerd, waarop het Saargebied is aangegeven als integrererend deel van Duitsland. De voormalige Duitse gebieden ten Oosten van de Oder-Neisse grens zijn gearceerd als „Duits gebied.

De kaart brengt de groei van de Westduitse diplomatieke vertegenwoordigingen in het buitenland sedert 1954 in beeld.

De Bondsrepubliek heeft thans 21 ambassades, drie diplomatieke missies, 30 legaties en bijna 70 consulaten in alle delen van de wereld.

Havenstaking in Zweden

Stockholm. — De havenstaking, die in Gothenburg een grote haven aan de Zweedse Westkust is begonnen en waarbij ongeveer 2000 havenarbeiders het werkneerlegden, is overgeslagen naar verscheidene andere Zweedse havenplaatsen, zoals Stockholm, Halmstad, Sundsvall, Hernoesand en Noorkoping.

De leiders der vakverenigingen menen, dat de staking onwettig is, doch de arbeiders willen niet aan het werk gaan. Zij eisen loonsverhoging en verwierpen een compromis-overeenkomst aangaande hogere lonen, welke de vakbondsleiders en werkgevers tot stand hadden gebracht.

ONDERZOEK IN KERK VAN HET HEILIG GRAF

Restaureren of herbouwen?

Na de Paasplechtigheid van dit jaar werd de Kerk van het Heilig Graf te Jeruzalem voorlopig gesloten voor een onderzoek naar de toestand, waarin zij verkeert. Van de resultaten van het onderzoek zal afhangen, of de kerk zal worden afgebroken, om geheel te worden herbouwd dan wel alleen maar zal worden gerestaureerd.

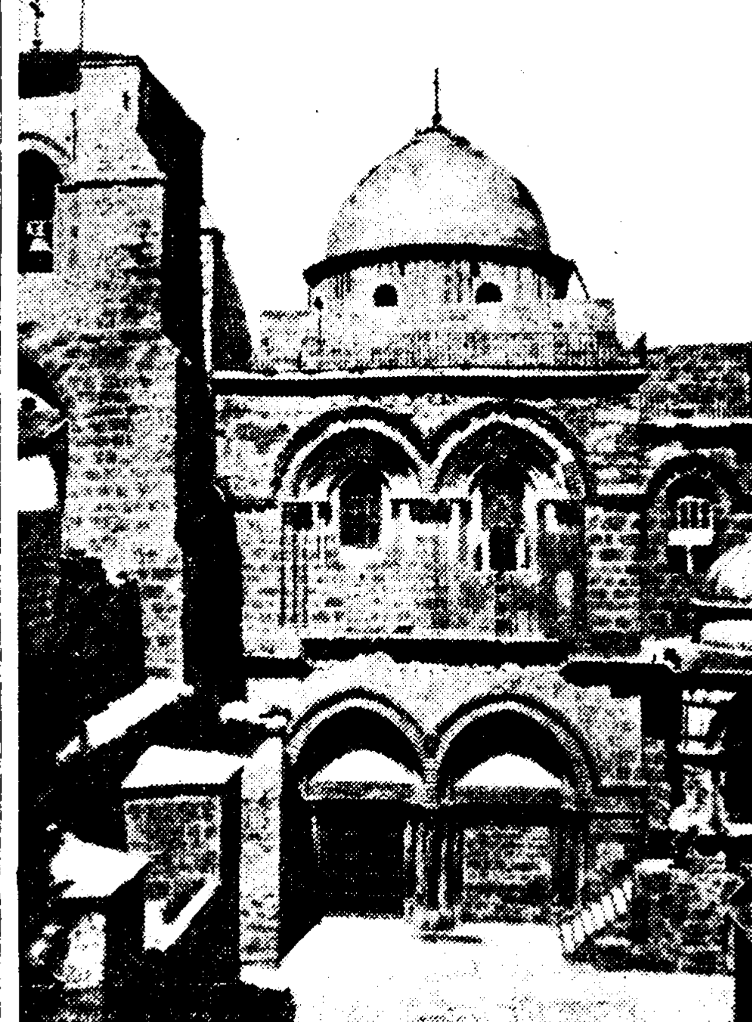
Als de kerk wordt herbouwd, zal dat twee of drie jaar in beslag nemen; als zij wordt gerestaureerd, zal zij tien jaar lang bij gedeelten gesloten zijn.

Zwaar geteisterd door aardbevingen, brand en de tand des tijds, dreigt het oude bouwwerk in puin te vallen. De eigenlijke kerk kan slechts worden herbouwd met toestemming van de kerkgenootschappen, waarvan zij het eigendom is: de Katholieken, de Armeniërs en de Grieks-Orthodoxen. Het volgebouwde aanliggende terrein kan niet worden vrij gemaakt zonder toestemming van Kopten, Syriërs, Ethiopiërs en Mohammedanen.

De drie voornaamste kerkgenootschappen zijn thans overeengekomen, dat zij elk een deskundige zullen benoemen in een commissie, die de kerk zal onderzoeken en zal adviseren over herbouw of restauratie.

Sinds 1935 is het grootste deel van de kerk gestut met lelijke steunbalken van staal en hout. Maar bij een door architecten in 1947 ingesteld onderzoek is gebleken, dat de funderingen zozeer zijn verschoven, dat de stutten het gebouw niet langer kunnen houden. De lichtste aardschok zou het kunnen doen instorten.

Er bestaat overigens reeds enkele jaren een uitgewerkt plan voor een nieuwe basiliek. Deze kerk zou een lengte krijgen van 180 en een breedte van 140 m. Zij zou, nadat alle oude gebouwen weggebroken zijn, gebouwd moeten worden op de Esplanade, die rond de moskee van Omar ligt. Het plan verdeelt de nieuwe basiliek in drie afzonderlijke gedeelten.

De huidige hoofdingang van de basiliek van het H. Graf.

Al schilderend de zee over

Meine Jansen voelt zich aangetrokken tot de marine

A b Hr. Ms. „Zeven Provinciën. — Wij schreven reeds, dat zich aan boord van de „Zeven Provinciën" een kunstschilder bevindt, en dat deze schilder, Meine Jansen, in Club Curaçao zijn werken zal exposeren e.e.a. door medewerking van het club-bestuur. Wij hebben Meine Jansen gisteravond ontmoet en met hem van gedachten gewisseld. Desgevraagd deelde Meine Jansen ons mede, dat de reden, waarom een kunstschilder uitgenodigd is een reis met „De Zeven Provinciën" mee te maken dateert van enkele jaren geleden. In Parijs namelijk wordt elk jaar een „salon du Maritieme" gehouden, zijnde een expositie van schilderijen van en over de Marine. Voor deze tentoonstelling worden de buitenlandse Marine's uitgenodigd schilderijen in te zenden. Toen Nederland werd uitgenodigd, bleek er maar bitter weinig schilderijen over de marine vervaardigd waren, die buitendien geen aanspraak konden maken op het objectief „representatief". Het is hierna de Luit. ter Zee I Noppen, hoofd van de Marinevoorlichtingsdienst geweest die wist te bewerkstellingen, dat de schilders werden uitgenodigd een reis met een van Hr. Ms. Schepen te maken, om zodoende de Marine beter te leren kennen. De eerste schilder, die de eer te beurt viel zo'n reisje mee te maken is Meine Jansen geweest. Het is ook Meine Jansen geweest, die gezegd heeft, dat wanneer de marine beter werk wilde zien van de schilders, deze eens in de gelegenheid gesteld moeten worden om beter kennis te maken met de marine en het werk dat zij verricht op zee.

Meine Jansen ging dus als eerste kunstschilder mee met een oorlogschip van de Nederlandse Marine, n.l. een mijnenveger. Deze mijnenveger heeft Meine werkelijk in actie gezien, namelijk, tijdens het vegen in de „Duitse Bocht", tussen Denemarken en Schiermonnikoog.

Later ook tijdens het mijnenvegen nabij Hoek van Holland. Meine Jansen heeft de marine dus „het echte oorlogswerk" zien doen. Nu is hij de eerste van de reeds „met de marine bevaren" schilders, die voor de tweede maal met een oorlogschip op reis is. „Ik voel mij aangetrokken tot de marine", glunderde hij", „ik voel mij echt thuis aan boord". De diverse schilderijen die Meine Jansen reeds geschilderd heeft bewijzen dit ook wel. Toen onze redacteur met de „Van Speyck" de kruiser „De Zeven Provinciën" tegemoet ging en aan boord van laatstgenoemd schip ontvangen werd door de commandant van Eckel zag hij boven het hoofd van de kapitein ter Zee een schilderstuk van de kruiser in volle zee, treffend in natuurlijke kleuren geschilderd. Wij wensen Meine Jansen een prettig verblijf toe op ons eiland en hopen dat zijn expositie, van schilderijen, die hedenavond in Club Curaçao officieel geopend wordt in de smaak zal vallen van de belangstellenden. Wij vernamen, dat speciaal voor deze tentoonstelling schilderijen door de echtgenote van de schilder vanuit Holland werden opgestuurd. Het zal zeker een keurige collectie zijn.

Terwijl de erewacht van de Adelborsten stram in de houding staat, komt het loodsbootje langzaam naderbij. Op de achtergrond is de kustlijn van Curaçao duidelijk zichtbaar. (Eigen foto)

Terwijl de „Zeven Provinciën" langzaam naar de nieuwe haven vaart, maakt men aan boord van de kruiser alles reeds in orde voor de verbinding met de wal. Hier ziet men hoe op zeer moderne en eenvoudige wijze een van de onderschouwen „gestreken" wordt. Rechts de onder-Officier, die de kraan bedient. (Eigen foto)

NIEUW K.V.P. BESTUUR

Willemstad. — Gisteravond werd het volgende hoofdbestuur gekozen door de Katholieke Volkspartij voor het (verkiezings-) jaar 1954.

Voorzitter: E. J. Morkos, Vice-voorzitter: H. M. van Delden, 1e Secretaris: T. Sprockel, 2e Secretaresse: Mej. A. Capello, Penningmeester: V. Vinck, 2e Penningmeester: W. J. M. van Rosberg, Leden: D. L. Capriles, A. Prins, S. W. Rigaud, Mej. R. M. Panneflek, Mevr. R. Hendrikse—Rigaud, H. Royer en Ed. Fontilius.

VLAGGEN UIT

Willemstad. — Het Bestuur van de Oranjevereniging verzoekt de burgerij op de dag van morgen, de verjaardag van Koningin Juliana, de vlaggen uit te steken. Een vlaggenzee luidt het parool.

„PRIVATE DETECTIVE AGENCY"

Willemstad. — Enige dagen geleden werd Curaçaos eerste „Private Detective Agency" officieel geopend. Directeur is de heer Julio Nicholson afkomstig uit Sint Maarten. Dit is de eerste particuliere detective-instelling op de Nederlandse Antillen. Tevens opende de heer Nicholson e en „Baby Sitters" bureau. Zijn kantoren zijn gevestigd op Wilhelminaplein 19, tel. 2715.

Grote belangstelling op de Handelskade voor de kruiser „Zeven Provinciën". ...Ifs op het stuk brug staat het vol. Heel wat fotografen namen deze gelegenheid ...n van de nieuwste kruisers te fotograferen, waar. Het verkeer was bij deze ...estremd tot achter het Postkantoor. (Eigen foto)

Met pensioen

G. Nijdam kan terugblikken op verdienstelijk werk

Willemstad. — Op 1 September a.s. zal de heer G. Nijdam, technisch ambtenaar 1ste kl. de Volksgezondheidsdienst verlaten en met pensioen gaan. De heer Nijdam heeft hier ruim 20 jaar lang een belangrijke steen mogen bijdragen aan de verdere uitbouw en groei van het departement van Volksgezondheid.

De heer Nijdam werd op 25 Maart 1900 in Gaasterland (Friesland) geboren en studeerde voor scheepsbouwkundige aan de MTS te Dordrecht. In 1920 behaalde hij zijn diploma en was daarna in het bedrijfsleven werkzaam, laatselijk als opzichter bij de Marine te Willemsoord. In 1924 bezocht hij Curaçao om toezicht te houden op de bouw van de tanks ten behoeve van de Olie. In 1927 werd hij chef tekenkamer van de Sabang-mij in Sabang. In 1933 volgde hij in Nederland een theoretische en practische opleiding bij de Gemeentelijke gassings- en ontsmettingsdienst te Rotterdam welke zijn uiteenzetting naar Curaçao voorafging.

Want op Curaçao bestond behoefte aan een kracht, die zich belasten zou met de ontsmetting en ontgassing van schepen. Ongelukken, die in Nederland herhaaldelijk bij deze tak van dienst voorkwamen, bleken, nadat een commissie terzake een onderzoek had ingesteld, te wijten te zijn aan't feit, dat men onbekend was met de bouw en inrichting van het schip. Zo kwam de heer Nijdam in de Antillen. Het was op scheepvaartgebied niet zo druk, slechts twee tot drie schepen per week, zodat er met de ontsmettingswerkzaamheden geen full-time job gemoeid was. De heer Nijdam werd dan tevens belast met de controle hygiënische dienst, ambulance dienst, lijkberging waren- en keuringdienst. Het was in de beginne nog maar een éénmans bedrijf. Gedurende de tijd dat de heer Nijdam hier werkzaam is geweest, is de dienst voor Volksgezondheid tamelijk snel uitgebreid. De moderne tijd, de snelle groei der bevolking, mede veroorzaakt door de vestiging van een groot aantal personen i.v.m. de olie-industrie werkten mede aan deze snelle ontwikkeling. Restaurants, ... en koelhuizen werden verplicht hygiënische voorzieningen te treffen, er werd een medische controle ingesteld op het keuken en bedienend personeel in eethuizen enz. plaatsing van publieke WC's, wijk-inspectie, dienstverlening ten behoeve van derden in gevallen van ontsmetting en uitgassing van insecten en ander schadelijk of ziekte verspreidend gedierte. De ambulance dienst werd van 2 tot 8 man uitgebreid, de dienst verleent medewerking in het opsporen van bacillendragende personen en infectiehaarden. Op Bonaire wordt eens in de 3 maanden een hygiënische controle gehouden, de dienst verstrekt adviezen op allerlei gebied de volksgezondheid rakende.

De heer Nijdam zal op 15 Mei, a.s. met de Oranjestad naar Nederland gaan en zich gaan vestigen in Hilversum, waar een zijner kinderen op de Middelbaar Tehnische Radioschool studeert.

Wij wensen hem een prettig verlof toe.

Het K.L.M. vliegtuig, dat Dinsdag uit Curaçao vertrok landde gisteren om 14.07 uur op Schiphol.

VERKEERD VERKEER

Willemstad. — De Verkeerspolitie meldde 6 lichte aanrijdingen.

LUIDSPREKERS OP FORTPLEIN

Willemstad. — Het openbaar gehoor in het gouvernementshuis zal worden uitgezonden via luidsprekers. Het is dus mogelijk op het Fortplein het gesproken woord van de Voorzitter der Staten en het antwoord hierop van de Gouverneur te volgen.

KLM directeur onderscheiden

Curaçao. — De KLM deelde ons hedenmorgen mede, dat Hare Majesteit Koningin Juliana de heer M. Koster, Directeur van het Westindisch Bedrijf der KLM, heeft benoemd tot Officier in de Orde van Oranje Nassau. Zoals bekend is deze Orde op 4 April 1892 door het Nederlandse Gouvernement in het leven geroepen, als een eervolle onderscheiding voor Nederlanders en buitenlanders, die zich bijzonder verdienstelijk gemaakt hebben voor de Kroon, de Staat of de Maatschappij.

Marien Koster werd in 1893 in Rotterdam geboren en begon zijn zakelijke carriere bij de Rotterdamse Lloyd in 1911. In 1918 werd hij door deze maatschappij uitgezonden naar Indonesië, waar hij ongeveer 20 jaar zijn taak vervulde. Bij de KLM in dienst getreden werd hij in 1938 door wijlen Dr. Plesman aangesteld als Personeelschef. De tweede wereldoorlog bracht hem de moeilijke en zware taak om het, spoedig op non-actief gestelde personeel in Nederland, te werk te stellen. Toen ten slotte Nederland bevrijd werd, is de heer Koster opgedragen om de personeelssterkte van de KLM op maar liefst zes maal het voor-oorlogse aantal te brengen.

In 1948 werd de heer Koster benoemd tot Hoofd van de Commerciele Afdeling op het Hoofdkantoor, waarna — in 1951 — zijn aanstelling volgde als Directeur van het Westindisch Bedrijf, een functie die hij nog steeds bekleedt en die hem, nu bijna 61 jaar oud — zo bezighoudt, dat hij (hoewel met tegenzin) zijn golfsport heeft moeten opgeven.

LAGE STRAF VOOR OPIUMSMOKKELAAR

Willemstad. — Dezer dagen meldden wij, dat de recherche verschillende malen een inval had gedaan in enkele huisjes van Chinezen op Veeris. De recherche slaagde erin een Chinees te arresteren, die maar liefst 345 gram opium in huis had. Tegen verschillende andere landgenoten van hem kon men geen bewijs vergaren. De Officier van Justitie verklaarde op de zitting, dat er streng moet worden opgetreden tegen deze smokkelaars-handelaars.

Opium is een zeer gevaarlijke narcotica, dat veel onheil kan aanrichten. De eis was dan ook 4 weken gevangenisstraf. De rechter had echter een milder oordeel en vonniste de Chinees tot honderd gulden boete subs. 40 dagen hechtenis. De Officier van Justitie tekende hedenochtend appèl aan.

WEERBERICHT

Max. temp. 30.5 C. (86.9 F). Min. temp. 25.2 C. (77.4 F). Gem. 27.6 C (81. 7 F) Max. wind 10. Gem. 15 knopen Vochtigheid 76%. Neerslag sporen. Helder 3 Licht bew. 5. Bewolkt 14. Zw. bew. 2 uren.

ZWARE STRAFFEN VOOR GEITENDIEVEN

Willemstad. — Voor het Gerecht in Eerste Aanleg verschenen gisteren drie dieven, die verschillende malen geiten hadden gestolen van het landgoed Fuik van dr W. Maal. Wanneer deze knapen vlees voor zichzelf nodig hadden, om het te verkopen, dan werden er enkele geiten gevangen en soms zelfs ter plaatse geslacht. Met een truck werden deze beesten dan vervoerd.

De Officier van Justitie meende, dat deze heren wel een zware straf verdienden. Hij eiste tegen E.S.B. een jaar, tegen S.M.S. 10 maanden en tegen M.O.L. acht maanden gevangenisstraf.

DRONKEN „JOYRIJDER" VOOR DE RECHTER

Willemstad. — Het geval van de 20-jarige knaap, die, na zich zat te hebben gedronken in Campo, in een autobus is gestapt op de bestuursplaats is gaan zitten en in volle vaart wegreed om even later over de kop te slaan, werd gisteren door de rechter behandeld.

Door dit zinloos stelen van een autobus, waarbij de wagen door het over de kop slaan geheel werd vernield, werd de eigenaar/chauffeur brodeloos. De Officier van Justitie eiste voor het dronken rijden f 50.— boete, subs. 20 dagen gevangenisstraf, en ontzegging van de bevoegdheid tot het besturen van motorrijtuigen van 2 jaar. Voor het „joyrijden" kreeg de knaap van de rechter 2 maanden voorwaardelijk. De Officier eiste echter zes weken onvoorwaardelijk. Ook in deze zaak tekende het O.M. appèl aan.

CANASTA-DRIVE

Willemstad. — De uitslagen van de gisteren gehouden canasta-drive in de JPF-club luidden als volgt: 1) Verbruggen—Cohrs 6790 pt; 2) A. v.d. Loos—Raghunath met 5950 pt; 3) Baromeo—Bokshoven 4675 pt; 4) M. Hernandez—E. Bloem 3750 pt. De volgende drive zal op Woensdag 5 Mei as. plaats vinden.

Het Ontwerp-Statuut

Na een periode van voorbereidend overleg hebben de door Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen aangewezen vertegenwoordigers een nieuwe rechtsorde voor het Koninkrijk der Nederlanden ontworpen. Deze rechtsorde is neergelegd in het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden. Het Statuut is een rechtsregeling van geheel eigen aard. Zijn grondslag is de vrijwillige aanvaarding overeenkomstig het XIV Hoofdstuk van de Grondwet door Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen. De drie landen gevoelen zich verbonden met het Koningshuis en onder hun bevolkingen bestaan gemeenschappelijke rechtsovertuigingen. Zij zijn derhalve van oordeel, dat met de nieuwe rechtsorde ideële en materiële belangen van hun volken zijn gediend.

Heden maken wij een begin met de publicatie van het Ontwerp-Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden. Het concept is van een artikelsgewijze toelichting voorzien, terwijl een algemene toelichting daaraan voorafgaat. Hoewel de toelichtingen separaat zijn verschenen, zullen wij deze voor het gemak van onze lezers op het desbetreffende artikel laten volgen.

De grondbeginselen van de inhoud van de nieuwe rechtsorde van het Koninkrijk kunnen aldus worden samengevat, dat in deze rechtsorde de landen zelfstandig de eigen belangen behartigen en dat zij op voet van gelijkwaardigheid verbonden zijn tot verzorging van de gemeenschappelijke belangen en tot wederkerige bijstand. Deze beide gedachten — de vrijwilligheid der aanvaarding en de grondbeginselen der regeling — zijn in de preambule van het Statuut tot uitdrukking gebracht.

Het Statuut zelf behelst de uitwerking van deze gedachten. De vrijwilligheid van de aanvaarding is vastgelegd in de regeling betreffende de totstandkoming van het Statuut. Hierbij sluit aan de regeling omtrent de wijziging. De door de drie landen tot stand gebrachte rechtsorde kan niet eenzijdig door een land worden veranderd. Voor wijziging is nodig overeenstemming tussen de landen. De mogelijkheid voor verdere staatkundige ontwikkeling wordt volledig opengelaten.

Inhoud der rechtsorde

Wat de inhoud der rechtsorde betreft, kunnen drie delen worden onderscheiden. Het eerste deel betreft de rijksband zelve, die tussen de landen bestaat. Deze rijksband — dit vormen van één staatsverband — brengt mede, dat een aantal aangelegenheden vanwege het Koninkrijk moet worden behartigd. Deze koninkrijksaangelegenheden zijn in het Statuut limitatief genoemd. Op deze wijze wordt de autonomie der landen zeker gesteld. De koninkrijkssfeer kan niet tegen de wil der landen worden uitgebreid.

De behartiging van de koninkrijksaangelegenheden is een gemeenschappelijke zaak der landen. Deze behartiging strekt ten dienste van de landen en moet hun ontwikkeling en ontplooiïng bevorderen. In het Statuut is dit tot uitdrukking gebracht door de regeling van de samenstelling en de functionnering van de organen van het Koninkrijk, door de voorziening dat waar mogelijk landsorganen worden ingeschakeld, door de bepaling dat de belangen van het Koninkrijk mede een voorwerp van zorg zijn voor de landen.

Onderlinge verhouding der landen als autonome eenheden

Het tweede deel betreft de onderlinge verhouding der landen als autonome eenheden. De landen hebben rekening met elkander te houden, elkander te helpen en te steunen, zo ideëel als materieel. Ook waar de rechtsband van het Koninkrijk geen werking heeft, is er plaats voor onderlinge samenwerking. De verdere uitbouw van deze samenwerking is van groot gewicht en zal voor een belangrijk deel het karakter van de gemeenschap der landen bepalen.

Autonome sfeer der landen

Het derde deel handelt over de autonome sfeer der landen. De autonomie der landen wordt in het Statuut verankerd. Naar eigen inzicht van de landen zal het bestuur aldaar worden gevoerd. De Interimregelingen gaven Suriname en de Nederlandse Antillen reeds een grote mate van autonomie in eigen aangelegenheden. De staatsinrichting zelf bleef echter bij wet geregeld. Thans verkrijgt de wettelijke regeling daarvan de status van landsverordening, zodat Suriname en de Nederlandse Antillen voortaan zelf hun staatsinrichting zullen bepalen.

Wel heeft het samengaan van de landen in het Koninkrijk consequenties voor hun staatsinrichting en hun bestuursvoering. De hoofdlijnen der staatsinrichting raken mede het Koninkrijk en het ligt derhalve in de lijn, dat de regering van het Koninkrijk bij wijzigingen hiervan wordt betrokken. Voorts brengt dit samengaan mede, dat de eerbiediging van de fundamentele menselijke rechten en vrijheden en de verwezenlijking van rechtszekerheid en deugdelijk bestuur gemeenschappelijk worden gewaarborgd.

Het Statuut geeft voor het Koninkrijk een rechtsregeling van hoogste orde. Taak en bevoegdheden van de organen van het Koninkrijk vinden in het Statuut hun grondslag. Bij wetgeving en bestuur, zo in het Koninkrijk als in de landen, moet het Statuut in acht worden genomen. Ook de Grondwet neemt het Statuut in acht. De hoofdregels van het bestel van het Koninkrijk zijn intussen niet alle in het Statuut zelf neergelegd. Voor een aantal onderwerpen verwijst het Statuut naar de Grondwet. Zo blijft de regeling van het koningschap in de Grondwet, terwijl ook de organen van het Koninkrijk hun uitwerking in de Grondwet vinden. Statuut en Grondwet geven tezamen de hoofdregels van het bestel.

Indeling van het Statuut

Het Statuut is ingedeeld in vijf paragrafen. De eerste paragraaf legt de plaats van de Koning in het Koninkrijk en de landen vast en geeft verder enige fundamentele voorzieningen omtrent het rijksverband. Deze bepalingen worden als algemene bepalingen aangeduid.

De tweede paragraaf handelt over de behartiging van de aangelegenheden van het Koninkrijk. Hierin zijn de gedachten, die hierboven met betrekking tot het eerste deel van de inhoud van het Statuut werden genoemd, in positieve rechtsregels vastgelegd. De derde paragraaf behandelt wat het tweede deel werd genoemd. Hierop sluit aan de behandeling van het derde deel in de vierde paragraaf, welke als hoofd draagt de staatsinrichting van de landen. In de laatste paragraaf worden regels gegeven omtrent de aanvaarding en de wijziging van het Statuut en zijn voorts enkele overgangsbepalingen opgenomen.

In dit algemeen deel van de toelichting mag worden volstaan met deze summiere kenschetsing van de wezenlijke elementen der nieuwe rechtsorde en van de wijze, waarop deze in het Statuut tot uitdrukking zijn gebracht. In de artikelsgewijze toelichting wordt hierop aan de hand der bepalingen nader ingegaan.

PREAMBULE

Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen overwegende dat zij uit vrije wil verklaard hebben in het Koninkrijk der Nederlanden een nieuwe rechtsorde te aanvaarden, waarin zij de eigen belangen zelfstandig behartigen en op voet van gelijkwaardigheid de gemeenschappelijke belangen verzorgen en wederkerige bijstand verlenen, hebben besloten in gemeen overleg het Statuut voor het Koninkrijk als volgt vast te stellen.

§ 1. Algemene bepalingen.

ARTIKEL 1.

De Kroon is en blijft opgedragen aan Hare Majesteit Juliana, Prinses van Oranje-Nassau, om door Haar en Hare wettige opvolgers te worden bezeten.

Toelichting

In dit artikel is tot uitdrukking gebracht de eenheid van het Koninkrijk. De tekst is ontleend aan artikel 10 van de Grondwet. Het leek niet nodig terug te grijpen op Willem Frederik, terwijl het woord „erfelijk" beter kan worden gemist, wegens de mogelijkheid van een koningskeuze.

ARTIKEL 2.

1) De Koning voert de Regering van het Koninkrijk en van elk der landen. Hij is onschendbaar, de ministers zijn verantwoordelijk.

2) De Koning wordt in Suriname en de Nederlandse Antillen vertegenwoordigd door de Gouverneur. De bevoegdheden, verplichtingen en verantwoordelijkheid van de Gouverneur als vertegenwoordiger van de Regering van het Koninkrijk worden geregeld bij rijkswet of in de daarvoor in aanmerking komende gevallen bij algemene maatregel van rijksbestuur.

3) De rijkswet regelt hetgeen verband houdt met de benoeming en het ontslag van de Gouverneur. De benoeming en het ontslag geschieden door de Koning als hoofd van het Koninkrijk.

Toelichting

In dit artikel is vastgelegd, dat de Koning de regering van het Koninkrijk voert en dat Hij ook de regering van elk der landen voert.

De Koning is het hoofd der regering van elk der landen. De Ministers der landen zijn Koninklijke ministers. Op grond van de feitelijke situatie, welke het de Koning niet mogelijk maakt zijn bevoegdheden in Suriname en de Nederlandse Antillen persoonlijk uit te oefenen, treedt de Gouverneur als zijn vertegenwoordiger op. De Gouverneur is tevens vertegenwoordiger van de regering van het Koninkrijk.

Bij rijkswet worden hem in laatstgenoemde functie bevoegdheden toegekend, verplichtingen opgelegd en zijn verantwoordelijkheid geregeld. De thans daaromtrent in de Landsregelingen voorkomende artikelen (de derde afdeling van het tweede hoofdstuk), alsmede de artikelen in de Landsregelingen betreffende de benoeming en het ontslag van de Gouverneur (de eerste afdeling van het tweede hoofdstuk) worden uit de Landsregelingen gelicht en verkrijgen de staat van rijkswet, welke voor eenmaal bij algemene maatregel van rijksbestuur kan worden gewijzigd teneinde deze in overeenstemming te brengen met de nieuwe rechtsorde. Zij kunnen worden aangehaald als Reglement voor de Gouverneur van Suriname onderscheidenlijk als Reglement voor de Gouverneur van de Nederlandse Antillen (artikel 59 lid 3).

In de daarvoor in aanmerking komende gevallen kunnen bij algemene maatregel van rijksbestuur bepaalde bevoegdheden van de Gouverneur worden geregeld.

Opgemerkt moge nog worden, dat onder „ministers" in lid (1) worden verstaan de ministers van het Koninkrijk en van elk der landen.

ARTIKEL 3.

1) Onverminderd hetgeen elders in het Statuut is bepaald, zijn aangelegenheden van het Koninkrijk:

a. de handhaving van de onafhankelijkheid en de verdediging van het Koninkrijk;

b. de buitenlandse betrekkingen;

c. het Nederlanderschap;

d. de regeling van de ridderorden, alsmede van de vlag en het wapen van het Koninkrijk;

e. de regeling van de nationaliteit van schepen en het stellen van eisen met betrekking tot de veiligheid en de navigatie van zeeschepen, die de vlag van het Koninkrijk voeren met uitzondering van zeilschepen;

f. het toezicht op de algemene regelen betreffende de toelating en uitzetting van Nederlanders;

g. het stellen van algemene voorwaarden voor toelating en uitzetting van vreemdelingen;

h. de uitlevering.'

2) Andere onderwerpen kunnen in gemeen overleg tot aangelegenheden van het Koninkrijk worden verklaard. Artikel 55 is daarbij van overeenkomstige toepassing.

Toelichting.

Dit artikel geeft aan, welke aangelegenheden ter wille van de eenheid of een betere verzorging van de belangen der landen Koninkrijksaangelegenheden zijn. De behartiging van deze aangelegenheden geschiedt onder verantwoordelijkheid van de organen van het Koninkrijk. Zij zal ook geschieden door deze organen, voorzover niet de inschakeling van een landsorgaan doelmatig is.

De regelingen, welke bij de behartiging van deze aangelegenheden in acht moeten worden genomen, zijn neergelegd in de artikelen 6 en volgende. Hierbij is alle vrijheid gelaten om de verzorging van bepaalde zaken, geheel of ten dele op te dragen of over te laten aan landsorganen.

Wat Koninkrijksaangelegenheden zijn, is limitatief in het Statuut opgesomd.

In dit artikel zijn niet alle Koninkrijksaangelegenheden genoemd. Ook elders in het Statuut vindt men deze.

In de loop van de tijden kan de wenselijkheid blijken ook andere zaken tot Koninkrijksaangelegenheden te bebestempelen. De beslissing hiertoe kan echter slechts in gemeen overleg tot stand komen. In lid (2) is dit tot uitdrukking gebracht. Daarbij is artikel 55 van overeenkomstige toepassing verklaard, hetgeen wil zeggen, dat de aanwijziging van een aangelegenheid tot Koninkrijksaangelegenheid geschiedt bij rijkswet, welke op dezelfde wijze tot stand komt als een wijziging van het Statuut. De Koning keurt een desbetreffend ontwerp van wet dus niet goed dan na aanvaarding door Suriname en de Nederlandse Antillen bij Landsverordening.

Letter a.

Dit onderdeel betreft de handhaving van de onafhankelijkheid en de verdediging van het Koninkrijk. Dat dit een Koninkrijksaangelegenheid is, zal geen nadere toelichting behoeven. De tot dusver in de Landsregelingen voorkomende bepalingen betreffende defensie zijn bij artikel 59 leden 1 en 2 onder de naam van „Defensiewet voor Suriname" en „Defensiewet voor de Nederlandse Antillen" daaruit gelicht en tot rijkswet verklaard.

Letter b.

Dit onderdeel vereist naar het voorkomt geen nadere toeliichting. 't Betrekking tot internationale overeenkomsten zijn voorts nog enkele bijzondere be- 24, 25, 26, 27 en 28. Voor geldleningen in het buitenland zijn gewezen op artikel 29.

Letter c.

Uitdrukkelijk wordt hier van Nederlanderschap en niet van nationaliteit gesproken teneinde te doen uitkomen, dat voor de drie rijksdelen de gezamenlijke en enige nationaliteit is het Nederlanderschap. Ook de regeling van het Nederlands onderdaanschap is rijksaangelegenheid. Van Nederlandse onderdanen — niet Nederlanders — is alleen nog sprake in Nieuw-Guinea. In artikel 60 wordt dit tot uitdrukking gebracht. Een eventuele regeling van een burgerschap is aan de landen overgelaten.

Letter d.

Deze bepaling, die betrekking heeft op de vlag van het Koninkrijk, laat uiteraard de mogelijkheid open, dat de landen ook een eigen landsvlag kunnen voeren.

Letter e.

De in Suriname en de Nederlandse Antillen teboekgestelde zeeschepen nemen onder Nederlandse vlag aan het internationale verkeer deel. Als zodanig onderhouden zij dus op het gebied van de scheepvaart de internationale betrekking van het Koninkrijk en in het buitenland wordt tussen deze schepen geen onderscheid gemaakt, in welk rijksdeel zij ook teboekgesteld zijn. Het is een belang van het Koninkrijk, dat de schepen, welke de vlag van het Koninkrijk voeren, waar zij ook ter wereld verkeren, aan gelijke normen voldoen wat betreft inrichting, uitwatering, uitrusting en bemanning, opdat de goede naam van het Koninkrijk ter zee blijve gewaarborgd.

Ten aanzien van het stellen van voorwaarden, waaraan zeeschepen, die de vlag van het Koninkrijk voeren moeten voldoen, bestaan reeds sedert geruime tijd internationale regelingen. Het verdrag tot beveiliging van mensenlevens op zee van 1929 is gemoderniseerd. Dit nieuwe verdrag, waarbij vrijwel alle zeevarende landen ter wereld zijn aangesloten, is op 19 November 1952 in werking getreden. Voorts is op het radioverkeer met schepen van toepassing het internationaal verdrag betreffende telecommunicaties (Atlantic City 1947). Het is van grote betekenis, dat binnen het Koninkrijk ten aanzien van de veiligheid ter zee uniforme regels gelden en dat deze regels overeenkomen met hetgeen internationaal bij verdrag is vastgesteld.

De huidige positie is aldus, dat bij de Wet van 19 Juli 1950, Stbl. K.300, de Schepenwet, welke de veiligheid van en het toezicht op de schepen regelt, sedert 1 Juli 1953 voor de Nederlandse Antillen verbindend is (Publacatieblad 1953 no. 89 t/m 110). De wet is niet verbindend verklaard voor Suriname, omdat in Suriname nog slechts weinig zeeschepen, die de internationale vaart uitoefenen, zijn teboekgesteld. Verwacht mag evenwel worden, dat zich meer en meer de behoefte zal doen gevoelen ook in Suriname regels voor Nederlandse zeeschepen te stellen.

De Nederlandse Wet op de Zeevaartdiploma's, die de vakbekwaamheid van stuurlieden en scheepswerktuigkundigen regelt, is tot dusverre niet verbindend verklaard voor de overzeese rijksdelen. Een overeenkomstige wetgeving voor Suriname en de Nederlandse Antillen bestaat niet. Naar mate het aantal geregistreerde schepen aldaar toeneemt, zal de noodzaak van een wettelijke regeling van deze materie zich steeds sterker doen gevoelen. Zoals uit het voorgaande moge blijken is het van groot belang, dat schepen die onder een vlag varen, ook aan eenzelfde regiem zijn onderworpen.

Een gelijke regeling voor het Koninkrijk behoeft intussen geenszins in te houden, dat niet ten volle met locale omstandigheden wordt rekening gehouden.

De gewijzigde Schepenwet bepaalt in artikel 2, tweede lid, dat „de bepalingen van deze Wet mede van toepasing zijn op bij landsverordening aangewezen schepen, varende met een zeebrief van de Nederlandse Antillen. Deze tekst laat derhalve volledig ruimte aan de autoriteiten van het betrokken rijksdeel voor bepaalde groepen van schepen — te denken is aan schepen, die uitsluitend locale vaart uitoefenen en aan geen internationaal verkeer deelnemen — mindere of lagere eisen te stellen. De internationale regeling, waaraan men zich zal moeten aanpassen, is op schepen in de locale vaart niet van toepassing. Er is daarenboven een uitzondering gemaakt voor zeilschepen.

Letter f.

In het toelatingsbeleid ook t.a.v. Nederlanders behoort het land een grote mate van vrijheid te worden gelaten. Slechts de mogelijkheid van toezicht op het stellen van algemene regelen moet aan het Koninkrijk verblijven. De landen behoren niet te discrimineren tussen Nederlanders, die niet uit het betrokken land afkomstig zijn. Het beleid t.a.v. beroeps- en bedrijfsuitoefening wordt niet als Koninkrijksaangelegenheid aangemerkt.

Letter g.

Ook het toelatingsbeleid t.a.v. vreemdelingen is voor het overgrote deel landszaak. Vanwege het Koninkrijk moeten echter regelen kunnen worden gesteld omtrent vereisten, waaraan vreemdelingen in ieder geval moeten voldoen om te mogen worden toegelaten. De internationale positie van het Koninkrijk kan daartoe nopen en verplichten. Toelating kan vanwege de rijksregering niet worden opgelegd.

Letter h.

Uitlevering raakt direct de internationale positie van het Koninkrijk. Onder de term uitlevering is in dit artikel de overlevering van oorlogsmisdadigers mede begrepen.

(In ons nummer van Zaterdag zal de publicatie het Ontwerp-Statuut vervolgd worden)

(In ons nummer van Zaterdag zal de publicatie het Ontwerp-Statuut vervolgd worden)

GENOEGLIJKE AVOND IN ASIENTO

Willemstad. — Gisteravond werd door de directie van de C.P.I.M. C.S.M. aan de adelborsten en jongere officieren van „De Zeven Provinciën" een gezellige avond aangeboden in de Societeit Asiento. De genodigden werden bezig gehouden door een aantal jongedames van de olie-gemeenschap en uit de stad die mede als gastvrouw optraden, waarbij het orkest van „Del Prado" zorgde voor de muzikale omlijsting. Dr. Ir. H. Termeulen was in gezelschap van zijn echtgenote en dochter zich zelf komen overtuigen, of de mannen van de Nederlandse kruiser niets tekort kwamen. Aanwezig waren tevens de heren Jan de Visser, van de N.C.R.V., (die deze reis met de kruiser meemaakt) en W. Stokla. De heer De Visser heeft nog enkele klankbeelden opgenomen van de avond, waaronder een kort vraaggesprek met de Directeur Termeulen. Ook stelde Jan De Visser enige jongedames enkele vragen.

Later op de avond kwamen de Commandeur Bos, Commandant Marine Nederlandse Antillen, Kapitein ter Zee G.B.M. van Erkel, Commandant van Hr.Ms. „De Zeven Provinciën", en enkele officieren nog even een kijkje nemen in Asiento. Het is een zeer genoeglijke avond geworden, waarbij het de vriendschapsbanden tussen Marine en „Olie" weer werd verstevigd.

Lintjesregen hier

Officier in de Oranje Nassau met directeur van het West Indisch Bedrijf der KLM;

Bronzen ere-medaille met de zwaar-den: korporaal J. Kamminga, kok van de „Van Speyck".

Ridder in de Orde van Oranje Nassau

M. S. Arends, Zakenman op Aruba; **A. L. Conner,** Onderwijzer op St Maarten; **J. M. S. van Eps,** Oud Districtmeester op Curaçao; **A. van der Looy,** Pastoor van de R.K. Kerk te Pietermaai, Curaçao; **C. P. Roosen** (Frater Pancraas), Directeur van het Fraterhuis op Bonaire, Hoofd van de St. Dominicusschool aldaar; **A. W. J. Scholten,** Referendaris ter Administratie van Financiën, Curaçao; **A. J. van Werkhoven,** Hoofdcommies ter Inspectie der Belastingen te Willemstad, Curaçao; **H. B. de Windt,** Loods op Curaçao en **G. J. Eybers,** Emeritus Predikant der Nederl. Hervormde Kerk te Aruba.

Eremedaille — Goud *)

Mevr. F. Henriquez—Laclé, Aruba; **J. J. M. Palm,** Muziekleraar op Curaçao; **Mevr. A. E. Winkel—Winkel,** Curaçao; **C. G. Buncamper,** Onderwijzer op St Eustatius; **Mej. E. W. van Eps (Soeur Yvonne),** Religieuse op Curaçao; **Mej. S. W. F. van der Steen, (Zuster Dosothea),** Religieuse op Aruba.

Eremedaille — Zilver *)

P. C. Cipriano, Voorman-lijnwerker bij de Telefoondienst op Curaçao; **Mej. L. Th. Croes,** Verkoopster bij de Aruba Trading Company te Oranjestad; **Mej. C. H. M. Hornman,** Enquetrice voor de T.B.C-bestrijding bij de Afdeling Curaçao van het Nederl. Rode Kruis; **P. P. Jandroep, Agent van Politie,** ordonnans van de Gezaghebber van Aruba (bij bevordering); **W. F. de Jongh,** Assistent-manager bij Hotel „Americano" op Curaçao; **H. P. Liberia,** Hoofdagent van Politie op Curaçao; **C. P. Nicolaas,** Walbootman op Aruba; **M. W. Oder,** Walbootman op Aruba; **M. E. Pietersz,** Oud Hoofdcommies der Belastingen op Curaçao.

Ere-medaille — Brons *)

S. Hosepha, Agent van Politie op Curaçao; **Mej. P. Alberto,** Dienstbode-kokkin op Curaçao; **L. C. Carolina,** Timmerman bij D.O.W. op Curaçao; **Mej. M. G. Inesea,** Schoonmaakster bij de Postdienst op Curaçao; **Mej. S. H. Isidora,** Dienstbode op Curaçao en **J. Prinsen,** Agent van Politie 1e klasse op Curaçao.

*) verbonden aan de Orde van Oranje Nassau.

Officier van de Oranje Nassau met de Zwaarden: Kapitein Luitenant ter Zee **A. van Strien,** Commandant van de „Van Speyck".

....en elders

Hieronder laten wij de benoemingen volgen, welke elders plaats vonden.

Ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw

Dr. H.A. van Houten, buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister in Mexico, G.M. Bijvanck, laatstelijk buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister in Bogotá, mgr. dr. J.M.J.A. Hanssen, bisschop-coadjutor van Roermond.

Officier in de orde van Oranje-Nassau

Prof. dr. W.J.M.A. Asselbergs (Anton van Duinkerken), letterkundige te Nijmegen; mr. H. Smits, directeur van de Caltex Petroleum Maatschappij te Den Haag; drs. A. van Embden, directeur van het Nederlandse Roode Kruis te Den Haag; A.W. Brakko, industrieel te Paramaribo, gewezen lid van het Cullege van Algemeen Bestuur en oud-Landsminister van Suriname; J.A. Jesserun, lid van de Raad van Advies van Suriname en oud-directeur van een Mulo-school.

Ridder in de orde van Oranje Nassau.

De heren W.A.L. van Aalst, referendaris Algemene Zaken in Suriname; G. N. Gummels, plantage-directeur in Suriname; H.M. Hermelijn, landbouwleraar in Suriname; mevrouw A.W.L. ten Meer Putscher, tandarts te Paramaribo; U. Morpurgo, gouvernementslandmeter te Paramaribo; mevrouw M. J.P. Oostburg-Cop, gewezen algemene secretaresse van de Young Women Christian Association; A.E.L. Del Prado, controleur van indirecte belastingen te Paramaribo; J.L. Robles de Medina, districtscommissaris van het stadsdistrict Paramaribo; mej. H.C. Tiendalli, onderwijzeres te Paramaribo; Mej. P. Th. W. de Borst, zendingszuster Evang. Broeder Gemeente te Zeist, destijds werkzaam in Suriname, laatstelijk directrice van een internaat voor kinderen van Evangelisten in het Bosland.

Eremedaille in goud

Th.L.D. A Tjak, hoofdassistent aan het landbouwproefstation te Paramaribo; mej. G. Hoekstra, verpleegster op de St. Gerardus Majella-stichting te Paramaribo; D.F. Westerveld, opzichter bij de afdeling landsgebouwen van het departement van openbare werken en verkeer van Suriname; L.Ch.G. Wolf, directeur van de N.V. Sarah Leasowes in het district Coronie.

Eremedaille in zilver

Mejuffrouw H. van Axel, hoofdverpleegster in Marienburg, district Commewijne; S. Ch. Biervliet, oud-opzichter van het Huis van Bewaring te Paramaribo; E.A. Denneboom, voorman bij de herstellingsploeg van de dienst Landstelegraaf en telefoonbedrijven in Suriname; mevrouw Ph. Spalburg-Van Eer, werkzaam bij de zending van de Evang. Broeder Gemeente in Suriname; G.F. Limon, opzichter algemene dienst 's Lands Hospitaal te Paramaribo; A.M. Maynard, hoofdverpleger in 's Lands Hospitaal te Paramaribo. J.H. Stenhuys, gepensioneerd postconducteur en leider van de kust-, dans-, sport- en gymnastiekvereniging Cicerone in Paramaribo, J.P.L. Vonsee, assistent bij de anchylostoombestrijding te Paramaribo. D. L. Westhout, landbouwer en hoofddienaar van de kerk der Evang. Broeder Gemeente in Saramacca.

CURACAO

DE HEER WEBER TERUG NAAR DE GRIFFIE

Willemstad. — Naar wij vernemen zal met ingang van vandaag de heer Hector S. Weber weer terugkeren op de Stadshuisgriffie. Zoals bekend was de heer Weber voor drie maanden „uitgeleend" aan het bureau van Sociale Zaken om het Werkverschaffingsbureau op te zetten. De heer Fontilus zal met de verdere werkzaamheden van het Arbeidsbureau belast worden.

NOG NIET GEVONDEN

Willemstad. — Van de Havenpolitie vernamen wij, dat men nog steeds aan het zoeken is naar het lijk van de jongen, die Dinsdag is verdronken. Vermoedelijk is het lijk tussen het zeewier verborgen, zodat men het moeilijk kan zien.

XAFIRA AANVAARDT TERUGREIS

Willemstad. — Hedenmorgen is het jacht de „Xafira" onze haven binnengelopen. Dit is, zoals bekend, een driemaster van de heer Hans Hass, die op Bonaire tijdens diepzee-onderzoekingen een lid van de expeditie verloor, toen deze plotseling tijdens een duik overleed. Het schip komt hier bunkeren en zal waarschijnlijk hedenmiddag weer uitvaren.

NIEUW BESTUUR BASEBALLBOND

Willemstad. — Gisteravond werd in de St Thomasclub een vergadering belegd van de Curaçaose Baseball Bond. Zoals wij reeds melden, werd het nieuwe bestuur reeds gekozen, doch de functies waren nog niet verdeeld. Het bestuur is nu als volgt samengesteld: Voorzitter Juan Isa, ondervoorzitter Johnny E. Mauricio Jr., secretaris A. I. F. J. Hellburg, penningmeester E. M. Pieters en competitieleider R. A. Peralta. Commissarissen werden de heren M. M. Calvo en R. A. Ramones. Het bestuur is geheel verjongd en men hoopt dat dit de bond ten goede zal komen. De vergadering verliep vlot.

VAART EN VLUCHT

Haven: Vrachtschepen 6 in, 4 uit. Tankschepen 17 in, 8 uit. Zeilschepen 3 in, 4 uit. Passagiers landend geen, vertrokken 1 doorgand5.

Hato: Vliegtuigen 10in, 10 uit. Passagiers landend 81, vertrokken 109, doorgaand 38.

Eremedaille in brons

De heren E.J. Eendracht, timmerman bij het departement van openbare werken en verkeer te Paramaribo; H.E.J. Hellings, districtslijnwerker in het district Saramacca. H.J.F. Knel, magazijnknecht in 's Lands Hospitaal te Paramaribo, M.B. Nunes, metselaar in gouvernementsdienst te Paramaribo; H. Panday, schrijverhuisbewaarder bij het departement van onderwijs te Paramaribo. H.L. Timpico, boswachter bij Landsbosbeheer in Suriname; H.C. Hardloper, brigadier, thans burgerwerkkracht bij het commando Landmacht.

ARUBA

ONVOORZICHTIG.

Oranjestad. — Bij het Parkietenbos reed dumptruck A-492 een stilstaande autobus voorbij juist op het moment, dat drie kinderen daar achter vandaan kwamen om de weg over te steken. De bestuurder sloeg bij zijn pogingen om 'n aanrijding te voorkomen met de truck over de kop. Een 11-jarige jongen werd door het zand bedolven en moest op last van Dr. Groenhart die de eerste hulp verleende in het hospitaal worden opgenomen.

Naar aanleiding van dit verkeersongeval, vernamen wij, dat de chauffeur scherp naar rechts uithaalde om een aanrijding te voorkomen. Hierbij sloeg het voertuig tegen een paar stenen op de berm reed, de wagen kantelde. Het knaapje kwam daardoor precies tussen de cabine en de laadbak terecht. Enkele centimeters verschil en het ongeval was anders afgelopen. Doch wie zal de chauffeur helpen om zijn truck weer in orde te krijgen? Dit soort vervoermiddel is als regel niet verzekerd en het is een middel van bestaan voor de betrokken persoon 'dit. Gaarne vestigen wij de aandacht van Bestuur en particulieren op dit geval.

HEDENAVOND OPENING RCA-FAIR

Oranjestad. — Hedenavond 20 uur zal de Gezaghebber van Aruba de R.C.A.-fair openen. Het publiek zal gratis toegang hebben. Na de opening zullen allen zich enige uren kunnen vermaken met de verschillende spelen. Voorts zal iedere bezoeker de kans hebben een der fraaie prijzen te winnen. Een bezoek aan de RCA-fair zal de moeite waard zijn. Bezoek de RCA-fair, geniet enige uren van de vermakelijkheden. Door Uw bezoek aan de fair en het deelnemen aan de verschillende vermakelijkheden, steunt U het mooie werk. Daarom allen naar de RCA-fair. De fair zal iedere avond tot Zondagavond 2 Mei voor een ieder gratis toegankelijk zijn.

MR J. SCHAAFSMA TREKT ZICH TERUG ALS CANDIDAAT A.V.B.-VOORZITTER

Oranjestad. — Zo ons werd medegedeeld, heeft Mr J. Schaafsma zijn candidaatstelling van voorzitter voor de Aruba Voetbalbond ingetrokken.

Mr Schaafsma deelde ons mede, dat hij zich candidaat had doen stellen toen gebleken zou zijn, dat geen candidaten voor deze functie gesteld waren. Waar hem thans gebleken is, dat een tweede candidaat beschikbaar is, heeft Mr J. Schaafsma zich ten gunste van deze candidaat teruggetrokken, zodat als enige candidaat Dr J. R. Arends gesteld blijft.

PADVINDERS PARADE GAAT DOOR

Oranjestad. — De besturen van de Padvinders organisaties verzochten melding te maken dat, *Ongeacht de veranderingen in het programma van de scholen voor koninginnedag,* de grote padvinders Parade tòch doorgaat. Zij verzoeken allen in uniform te verschijnen op de vastgestelde tijd. In Oranjestad staat bij de Julianaschool een bus gereed, die de deelnemer(sters) naar Sint Nicolaas en terug zal brengen. Na afloop van de parade kan men alsnog aan de volksspelen deel nemen.

UITSLAG CARIBE LOTERIJ

Oranjestad. — In het Bestuurskantoor, ten overstaan van het bestuur van de Club Caribe, werd de trekking van de Caribe loterij gehouden. De eerste prijs viel op het nummer 5806, een „Oldsmobile". De gelukkige winnaar is de heer Mc. David, werkzaam op Lago, die juist met enkele dagen locaal verlof was. De tweede prijs, een studebaker viel op no. 12626, de derde prijs een Philips radio op no. 15358 en de vierde prijs, een waschmachine op no. 16189. De loterij is een groot succes geworden, daar alle loten werden verkocht. De baten zullen ring van de sportfaciliteiten voor de worden aangewend voor de verbeter- Club Caribe. Aan winnaars en organisatoren onze hartelijke gelukwensen.

AGENDA

WEST-END

Donderdag 19.00 & 21.00 „*Gode tico*"
Vrijdag 16.30 p.m. „*Buckaroo Sheriff of texas*" 18.30 p.m. „*Kim*" en 20.30 p.m. „*Walk east on Beacon*"

ROXY

Donderdag geen voorstelling.
Vrijdag 19.00 & 21.00 „*She couldn't say no*"
16.30 p.m. „*Peter Pan*" en 18.30 p.m. „*Marching Along*"

CINELANDIA

20.00 p.m. „*Me traes de una ala*"
Vrijdag 18.30 p.m. „*Border treasure*" en 20.30 „*The city in the dark*"

REX

20.00 uur. „*La mujer que tu queres*"

CARIBE

20.00 uur. „*La Ausente.*"

ROYAL

20.00 uur „*Dangerous when wet.*"

CHOBOLOBO:

„Optreden Mexicaanse Zanger. „Koninginnebal" 21.30.

CULTUURCENTRUM:

Filmvoorstelling voor de filmligastudiegroep 20.30 uur.

J. P. F. CLUB

Canasta drive 20.15 uur

WIT GELE KRUIS:

De Zondag en Nachtdienst wordt waargenomen door Zuster Henriquez-Con, Sta. Rosaweg 155, tel. 5006.

APOTHEKEN

De weekdiensten der apotheken wordt waargenomen door *Botica Wilhelmina,* Hendrikplein 7, tel. 2380 en *Botica Americana,* Breedestraat 159 (O.), tel. 3636.

SINT THOMASCLUB

Viering 20-jarig bestaan Schaakclub Curaçao 19.30 uur

J. P. F. CLUB

Bingo-avond 20.15 uur

Feestprogramma ter gelegenheid van de viering der verjaardag van H. M. Koningin Juliana.

1e ochtendprogramma:

EEN NEDERLANDSE ZEEMEERMIN IN NEW YORK

Audrey Hepburn: Komeet aan de Amerikaans-Europese filmsterrenhemel en het idool van 1954

(Van een medewerker)

In de prozaïsche leslokalen van balletscholen in Amsterdam, Den Haag en elders in Nederland, in de kale kleedkamers van Londense theaters, waar danseresjes van bijrollen en figuranten zich gereed maken voor de twee-maal-daagse voorstelling, overal, waar jonge, ambitieuze actrices en meisjes, die het worden willen, bijeen zijn, is sinds enige tijd een 24-jarige jonge vrouw, van Nederlands-Engelse afkomst, Audrey Hepburn, het middelpunt van elk gesprek. Men roemt haar, men benijdt haar en heimelijk is men trots op haar. Vele ogen gaan glinsteren, als men over haar spreekt. Want Audrey Hepburn, op het ogenblik de meest bewonderde actrice van de Verenigde Staten, doctor honoris causa in de letteren van de Columbia-Universiteit, winnares van de „Oscar"-ereprijs voor de beste filmrol in het afgelopen jaar, is het levende bewijs, dat in onze tijd sprookjes nog mogelijk zijn, dat onbekende ballet-leerlingen en revue-meisjes zich, in enkele jaren tijds, op kunnen werken tot wereldroem, als zij over talent beschikken, bereid zijn hard te werken en.... veel geluk hebben.

Hoe de kleindochter van een gouverneur van Suriname carrière maakt

Audrey Hepburn, dochter van de Engelsman J. A. Hepburn-Ruston en de Nederlandse baronesse Ans van Heemstra, in op 24 November 1929 in België geboren, heeft zonder twijfel een bewonderenswaardig talent, zij werkt ook thans nog buitengewoon hard en heeft in haar leven een grote mate van geluk gehad.

Haar jeugd bracht zij door in België, in Engeland en, van 1939 af, in Velp in Nederland. Zo goed en zo kwaad als dat tijdens de bezetting ging, nam zij daar reeds dansles, maar haar eigenlijke carrière begon pas, toen zij na de oorlog met haar moeder naar Amsterdam trok en daar opgenomen werd in een dansklasje van de bekende Russische danspaedagoge en balletleidster Sonia Gaskell.

Audrey Hepburn toonde een zeer behoorlijke aanleg voor de danskunst en bij herhaling heeft zij verklaard, dat zij aan de lessen van Sonia Gaskell zeer veel te danken heeft. Omgekeerd zag ook Sonia Gaskell „iets" in haar slanke, levendige leerlinge met haar grote, sprekende ogen in het fijnbesneden, zij het niet uitgesproken knap gezicht. Audrey Hepburn probeerde al spoedig verder te komen. Er leek zich een kans voor te doen, toen een commissie van de Nederlandse Opera het instituut van Sonia Gaskell bezocht, om uit de leerlingen enkele talentvolle meisjes voor het Opera-ballet te kiezen. Maar tijdens het bezoek van de commissie viel Audrey niet op......

In Nederland ontdekt

Toch zou het een Nederlander zijn, die het talentvolle kleindochtertje van een voormalig gouverneur van Suriname (baron A. van Heemstra) voor filmland ontdekte. Een Nederlandse cineast vervaardigde in deze eerste jaren na de bevrijding een film voor het Engelse Arthur Rank-concern, „Nederlands in zeven lessen", en tot de meisjes, die hij uitkoos om in deze film een rolletje te spelen, behoorde Audrey Hepburn. Zij vervulde de rol van stewardess bij de K.L.M., maar hoe verdienstelijk zij dit ook deed, verdere filmaanbiedingen bleven voorlopig uit.

In arren moede deden Audrey Hepburn en haar moeder, wat zoveel Nederlanders hebben gedaan, die meenden in eigen land onvoldoende kansen te krijgen: zij vertrokken naar het buitenland. Maar ook in Londen, waar moeder en dochter zich vestigden, ging aanvankelijk niet alles van een leien dakje. Als figurante en danseres van bijrollen in revues, als mannequin en model moest Audrey haar brood verdienen.

De aanhouder wint echter en na enige tijd gelukte het Audry Hepburn bij een filmonderneming geëngageerd te worden voor enkele bijrollen. Zij speelde rolletjes in „Bakersprookjes", „Morgen ben ik rijk" en „De leukste thuis", tot men haar een grotere rol aanbood in een Engels-Franse film: „Monte-Carlo-baby". De buitenopnamen voor deze film werden aan de Rivièra gemaakt en hier, aan Frankrijks Azuren Zuidkust, had Audrey Hepburn het geluk van haar leven......

Tijdens de buitenopnamen in de tuin van een hotel verdrongen de hotelgasten zich rond de plaats, waar gefilmd werd. Ook een oude dame in een rolstoel behoorde tot de toeschouwers. Niemand merkte op dat zij met grote belangstelling, ja, met blik de aandacht, ja, de ontroering, waarmee de oude dame — die niemand minder was dan de beroemde Franse schrijfster, madame Colette — het spel van de jeugdige Audrey Hepburn volgde. De volgende dag kreeg de Nederlands-Engelse actrice het verzoek bij madame Colette aan te komen en in een onderhoud, dat Audrey Hepburn, naar ze bij herhaling verklaard heeft, nooit zal vergeten, verzocht de Franse schrijfster haar de hoofdrol te willen vervullen in het toneelstuk „Gigi", een bewerking van één van haar romans, dat binnenkort in New York zou worden opgevoerd en waar men nog geen geschikte hoofdrolspeelster voor had kunnen vinden.

Naar Broadway

Trots, intens-verheugd, maar toch ook met een enigszins bezwaard gemoed, vertrok Audrey Hepburn na afloop van de opnamen voor „Monte Carlo-baby" naar Amerika. Trots en verheugd, omdat zij thans haar grote kans kreeg en de aandacht van de groten in de wereld van toneel- en filmkunst op haar was gevallen, met bezwaard gemoed, omdat zij wel gedanst en gefilmd, maar nog nooit toneel gespeeld had.

Het toneelstuk „Gigi" had op Broadway slechts een matig succes. Het enige, dat door de critici, en ook door het publiek, geroemd werd was het natuurlijke, levendige spel van Audrey Hepburn. En reeds daagden de agenten van Hollywood op, om beslag te leggen op dit nieuwe, veelbelovende talent.

Audrey Hepburn begon met alle contracten, die haar voor lange tijd bonden en haar verboden voor de televisie of op het toneel op te treden, te verwerpen. Na lange onderhandelingen werd zij geëngageerd voor één film: „Roman Holiday". Het is de geschiedenis van een prinses uit een Europees vorstenhuis, die een bezoek brengt aan Rome en daar een tijdje uit het keurslijf van het hofleven ontsnapt om met een eenvoudige persfotograaf de Eeuwige Stad te gaan bezichtigen. Niemand minder dan William Wyler, de regisseur van „De beste jaren van ons leven", voerde de regie en Audrey's tegenspeler was Gregory Peck.

De film werd in de Verenigde Staten een enorm succes. Overal, waar zij vertoond werd, moest zij geprolongeerd worden en de critici waren éénparig in hun lof. Audrey Hepburn, die in 1948 als onbekend danseresje van Amsterdam naar Londen was vertrokken en in 1950 op Broadway debuteerde, was plotseling een actrice van wereldbekendheid.

Hollywood heeft daar natuurlijk het zijne aan gedaan. De filmindustrie maakt, door de concurrentie van de televisie, moeilijke tijden door en er is haar alles aan gelegen om de actrices en de actrices van de films alles aan gelegen om de actrices en de actrice, die „vat" heeft op het publiek en tegelijk door de zeer kieskeurige filmcritici geroemd wordt, te stimuleren.

Een tweede Greta Garbo?

De bekendste regisseurs en spelers van Hollywood zijn echter éénsluidend in hun roem over Audrey Hepburn's kwaliteiten. Zij voorspellen haar een fenomenale carrière en noemen haar, zonder aarzelen, een tweede Greta Garbo. Het bekende weekblad „Time" wijdde een zogenaamde „cover-story" aan het Nederlands-Engelse meisje, een eer, die slechts enkele zeer grote film- en toneelspeelsters te beurt is gevallen. De filmcritici kozen haar als de beste filmactrice van 1953 en niet lang geleden werd haar de z.g. voornaamste Amerikaanse filmprijs, de „Oscar", voor haar spel in „Roman Holiday" toegekend.

Zonder twijfel ziet het publiek in Audrey Hepburn niet alleen een groot talent, maar ook de verpersoonlijking van het vrouwentype van onze tijd, een idool, dat uitdrukking geeft aan wat er leeft in de moderne jonge vrouw van de na-oorlogse tijd.

Intussen voerde Audrey Hepburn's carrière haar verder naar duizelingwekkende hoogten. In de afgelopen maanden trad zij, avond aan avond, op Broadway in New York op in het toneelstuk „Undine" van Gerardoux. Zij speelde hier de rol van een zeemeermin, die in de mensenmaatschappij verzeild raakt en daar, naast geluk, ook vele teleurstellingen beleeft. Heel New York praat over haar creatie in deze — door haar zelf gekozen — rol en de toneelcritici, die bij hun collega's van de film niet achter wilden blijven, kenden haar een prijs als beste toneelspeelster van 1953 toe.

Tijdens een bezoek, dat Prins Bernhard onlangs aan Amerika bracht, had Audrey Hepburn een merkwaardige belevenis. Na afloop van de voorstelling van „Undine" ging de deur van haar in rose kleur geschilderde kleedkamer open en een bedeesde koninglijke het bezoek aan van de Prins, die zijn voormalige landgenote kwam gelukwensen met haar successen. Het onderhoud vond plaats in het Nederlands, want 's werelds meest bewonderde actrice van het ogenblik spreekt, dank zij haar Nederlandse moeder en haar meisjesjaren in Velp en Amsterdam, het Nederlands even vloeiend als Engels en Frans......

Audrey Hepburn en Gregory Peck in de film „Roman Holiday."

GREEP UIT DE AETHER

CUROM (416.6 m)

17.30 Op avontuur in de muziek
17.50 Grammophoonplatenprogramma.
18.05 Cumpleaños Feliz
18.15 Dinermuziek
18.45 Nieuws
18.55 Voor het slapen gaan"
19.00 Boletin di noticia
19.30 Wat de handel biedt.
20.30 Philips Cabalcade of Music
21.00 „Aan de vooravond van Koninginnenverjaardag"
21.30 Nederland, zoals het reilt en zeilt
21.45 Dansmuziek
22.15 Nieuws en Sluiting.

Vrijdag

8.00 Aubade der schoolieugd voor Z. E. den Gouverneur der Nederlandse Antillen en reportage.
12.30 Nieuws
12.05 Lunchtmuziek.
12.45 Henri King
1.00 Sluiting
17.30 Voor de oudere kinderen in het Nederlands
17.50 Gramophoonplaten.
18.05 Cumpleanos Feliz
18.45 Nieuws
18.55 Voor het slapen gaan.
19.00 Boletin di noticia.
19.30 Een uur amusementsmuziek, aangeboden door de gezamenlijke Nederlandse radio-organisaties
20.30 De stem van Amerika;
21.30 Voor de Surinamers
21.45 Muziek uit de drie Rijksdelen
22.15 Nieuws en sluiting.

HOYER (5.25 m)

19.00 Met de jarigen in de lucht.
19.10 Voor de ouden van dagen en gebrekkige kinderen.
19.30 Hoorspel „El Gato"
19.45 Muziek.
19.50 Week-end Films......
19.55 Muziek afgewisseld
20.10 Gevarieerde muziek
20.20 Dansmuziek,
22.00 Sluiting.

Vrijdag

19.00 Met de jarigen in de lucht.
19.10 Gevarieerd programma
19.30 Hoorspel „El Gato"
19.45 Potpourri van Ned. liederen afgewisseld
19.50 Week-end Films
19.55 Gevarieerd Programma.
20.10 Toespraak ter gelegenheid van de Verjaardag van H.M. de Koningin
20.20 Dansmuziek,
22.00 Sluiting.
6.00 Opening. 6.05 Vaderlandse liederen 6.15 Marmuziek verzorgd door de Marinierskapel van de Koninklijke Marine 6.30 Accordeonmuziek verzorgd door „The Three Jacksons" 6.45 Gevarieerde muziek afgewisseld met reclame 7.00 Vaderlands liederen. Gevarieerd programma. 7.45 Hollandse klanken. 8.00 Sluiting.
2e ochtendprogramma:
10.00 Opening 10.05 Non-stop feestprogramma. 12.45 Toespraak door de Heer Gezaghebber, de Heer P. M. Gorsira ter gelegenheid van de verjaardag van H. M. Koningin Juliana. 13.00 Sluiting.
Avondprogramma:
7.00 Opening. 7.05 Met de jarigen in de lucht 7.25 Een gevarieerd programma. 7.45 Nederlandse gramofoonplaten 8.30 Hoyer hit parade. 9.30 Boekprogramma aangeboden door de handel Salas. 10.00 Sonora Matancera 10.15 Gevarieerde muziek 11.00 Sluiting.

KELKBOOM (5.50 m)

17.30 Opening
17.33 Muziek
18.25 Voor de jarigen
18.30 Dinermuziek
19.00 Muziek
19.45 Nieuws
20.00 Programma van Shanghai Store
20.15 Muziek
20.30 Klassiek
21.30 Sluiting

Vrijdag

17.30 Opening
17.33 Muziek
18.25 Voor de jarigen
18.30 Dinermuziek
19.00 Programma U Baijnes
19.15 Programma E. Ragunath
19.30 Muziek
19.45 Nieuws
20.00 Programma Cai S. Wolter
20.30 Programma Oranjestad Bazaar
20.45 Peliciones
21.15 Muziek
21.30 Sluiting.

Bari. — Bij Bari is een klein zeilschip met aan boord een storm vergaan met aan boord twee Duitse journalisten, die naar Voor-Indie wilden varen. Men vreest, dat zij beiden zijn zwemmend te redden.

TWEE NEDERLANDSE NOVELLEN van uitzonderlijk gehalte

„De grote zaal" en „Rive gauche"

Twee Nederlandse novellen van uitzonderlijk gehalte vragen vandaag onze aandacht. Ten eerste „De grote zaal" van Jacoba van Velde 1) en ten tweede „Rive gauche" van Barend Rijdes 2). Twee novellen op heel verschillende themata en uit heel verschillende aandriften geschreven, maar allebei tot in de artistieke puntjes verzorgd, allebei verhalend van een surrealistisch te noemen werkelijkheidservaring, en allebei even hedendaags als klassiek van conceptie:

Tragedie van oud-worden

De novelle van Jacoba van Velde is een debuut, althans voor Nederlandse lezers. In Frankrijk debuteerde de schrijfster namelijk reeds eerder en wel met een novelle in het keurtijdschrift „Les Lettres Françaises." Jacoba van Velde woont in Parijs, maar men kan zich haar moeilijk anders voorstellen dan puur-Hollands van nature. Haar realisme van „De grote zaal," ook al doet het zich als surrealisme aan ons voor, zet typisch de lijn onzer voorvaderlijke waarnemingskunst voort, met dit verschil echter dat alle onaangename pietepeuterigheid en burgerlijkheid haar vreemd zijn. En dit is eigenlijk wonderlijk. Want haar onderwerp moet voor onze vroegere binnenhuisrealisten om van te smullen zijn geweest. Dit onderwerp luidt: de tragiek van het oud-worden. Daar is zowel aandoenlijk over te schrijven, als navrant, cynisch, moralistisch, enz. Jacoba van Velde heeft er gróót over geschreven.

Ze laat ons de tragedie zien beurtelings door de verschrikte ogen van de jeugd en door die van de ouderdom zelf.

Zodra de jonge vrouw Helena van der Veen, die met een arme kunstschilder is getrouwd en te Parijs leeft, verneemt dat haar moeder, die als weduwe op kamers woont, voor de tweede maal een beroerte heeft gehad, reist zij onmiddellijk naar huis toe en krijgt dan van de dokter het advies moeder te doen opnemen in een rusthuis voor gebrekkige oude vrouwen. De moeder is een dametje, levend van een klein pensioen, zeer beschaafd en de goedheid in eigen persoon. Zij heeft altijd getracht zichzelf zo veel mogelijk weg te cijferen, was altijd bang dat zij overlast bezorgde en ook nu, in dat rusthuis, waar zij de atmosfeer met al die babbelzieke oude vrouwen rondom zich verschrikkelijk vindt, doet zij alle moeite zich zo klein mogelijk te houden, en er zo gezond mogelijk uit te zien. Ze heeft ook wel reden dit laatste te doen, want er zijn in dat rusthuis twee zalen: een kleine zaal, waarin de patiënten liggen die zich nog een beetje zelfstandig bewegen kunnen, en „de grote zaal," waar men langzaam op de dood ligt te wachten. Het is voor mevrouw van der Veen zaak zo lang mogelijk uit die grote zaal weg te blijven.

Zowel moeder als dochter zien het naargeestige van de situatie helder in, maar om elkaar te sparen praten ze er zo min mogelijk over. Zolang de dochter nog bij de moeder in Nederland is en haar iedere dag kan komen opzoeken is de eenzaamheid nog wel te verdragen. Maar er komt een dag, dat Helena naar haar man in Parijs terugmoet en dan is de oude vrouw moederziel met haar gedachtetjes alleen, en met niets anders dan het eind, „de grote tunnel van het doodgaan" in het verschiet. De laatste étappe van de levensweg moet eenieder in alle eenzaamheid maken, zonder troost van vriend of bloedverwant; een mens heeft in die uren alleen zijn „deugd"; Jacoba van Velde zegt het op haar moderne manier de middeleeuwse dichter der moraliteit „Elckerlyc" na. de „deugd" is bij haar echter slechts een autonoom-menselijke kwaliteit geworden, ongeveer te vertalen door „morele moed" en „hoogstaande menselijkheid". De oude vrouw vangt de tocht dapper aan. Ze klaagt niet, omdat klagen toch niet helpt. Haar levenshouding, kan men wel zeggen, wordt bepaald door een sterk existentialistisch besef van leven en dood; door een koel en resoluut aanvaarden van al wat onvermijdelijk is, ook dit langzame doodgaan in een oudevrouwengemeenschap. Mevrouw van der Veen is in bijbelse zin „een sterke vrouw." hoe tragisch gering de godsdienstige zekerheden waarop haar wezen steunt ook zijn. Het is alsof de schrijfster met nadruk iedere steun van die zijde aan haar heldin heeft onthouden, om de menselijke eenzaamheid zo absoluut en navrant mogelijk te doen uitkomen.

De oude mevrouw van der Veen voert lange innerlijke monologen met haar herinneringen, met haar dochter en met Willem, haar overleden man:

„Wat heeft Helena ook weer eens gezegd? De mens is zo verschrikkelijk eenzaam, mijn lieve moedertje. Sommigen, de meesten, zijn er zich niet van bewust. Een enkele keer, bij een groot verdriet, wanneer geen mens of redenering meer kan helpen, dan hebben ze er een vermoeden van. Maar meestal vergeten ze het weer, en misschien is dat goed. Want hoe zouden we verder kunnen leven als we, allen tezamen, ons bewust waren van onze eenzaamheid en het ontzettende van onze toestand? Zouden we dan niet allen een paniekstemming krijgen als mensen in een… concentratiekamp? Toen luisterde ik naar haar en hoorde alleen de woorden. Mijn God, het is vreselijk, dat bedoelde ze natuurlijk, dat de hele wereld een concentratiekamp is, waar je nooit uit kan ontvluchten. We zijn veroordeeld, zei ze, en we weten niet waarom. Waarom heeft ze dit verschrikkelijke zo jong moeten begrijpen? Het is onrechtvaardig. Hoe moet haar leven geweest zijn? En ik die er nooit iets van begrepen heb! Hoe is het mogelijk dat we zelfs van de mensen waar we het meest van houden, niets afweten! Ik wou dat ze nu bij me was. Maar zou ik haar dan kunnen helpen. Nee nee, evenmin als Willem mij nu kan helpen, zou ik voor haar iets kunnen doen. Het heeft geen zin er over te praten. Het is… nutteloos."

B. Rijdes, schrijver van o.a. de novelle „Rive Gauche".

Deze atmosfeer van niet weten en nutteloosheid. brengt de schrijfster zeer suggestief en met de simpelste middelen op haar lezers over. Het is — uiteraard! zal men zeggen — géén verkwikkende atmosfeer. Onwillekeurig spiegelt men zich aan dit monotone, maar halucinante zelfgesprek dezer oude vrouw. En dan spiegelt men zich niet zacht!

Onbedoeld, althans onopzettelijk is dit boekje de geloofsbelijdenis van een christenziel-van-nature („anima naturaliter christiana") doch zonder dat zij God in feite kent, een die in de berusting in Zijn Afwezigheid de vertroosting van het troosteloze heeft gevonden. Een zeer belangwekkend getuigenis van hoog artistiek gehalte, en volkomen integer, edoch het nodige onderscheidingsvermogen van de katholieke lezer vergend!

Novelle van B. Rijdes

De tweede novelle, „Rive gauche" van de Haarlemse classicus Barend Rijdes sleepte vóór haar verschijnen twee halve bekroningen in de wacht: een aanmoedigingsprijs van de Boekenweek 1952 en een reistoelage van het ministerie van O. K. en W. in 1953. Zij is géén debuut, want Rijdes, hoewel tot op heden geen naammakende figuur, verdiende zijn sporen reeds met een roman „Twee tegen een" en een novelle „Het derde beeld." In de Helikonreeks 1947 staat een kleine verzenbundel op zijn naam: „Orpheus", een strak gecomponeerde cyclus op een mythologisch thema. Een der verzen uit die cyclus heet „Het weerzien" en bezingt hoe Orpheus zijn gestorven bruid Eurydike weer tot het leven terugroept, maar haar daarna voorgoed verliest en met blindheid wordt geslagen, omdat hij niet overeenkomstig zijn belofte aan de goden zijn ogen van haar had kunnen afhouden terwijl zij uit die andere wereld naar hem toereisde.

In de verte herinnert de novelle „Rive gauche" ons aan de elegie van genoemd „weerzien." Zoals men het mythologisch gedicht symbolisch moet verstaan, zo moet men het ook de novelle doen.

Annette, een verrukkelijke Parisienne, geliefd schildersmodel en zinvervoerende danseres, heeft heel wat weg van een hedendaagse Eurydike. En de Orpheus, de „ik" van het verhaal, leert aan haar hand de „licht"-stad met nieuwe ogen zien. Annette is echter geen vrije vrouw. Zij leeft in de ban van een koninklijke neger, Georges Loupelatourne, om zo te zeggen de zwijgende zwarte macht van de Onderwereld. Annette leeft schijnbaar gelukkig in die donkere ban. De „ik"-figuur echter doet alle moeite haar daaruit te verlossen. Maar op het moment, dat hij haar in zijn liefde benaderen wil, staat Georges met een revolver in de deur en is de vrouw voorgoed voor hem verloren.

Liet de novelle van Jacoba van Velde ons een blik slaan in de tragedie van het oud-worden, — een troosteloze aanblik! — de novelle van B. Rijdes toont ons, dat oeroude mythen nog altijd actualiteitswaarden bezitten. In een populair gezegde heet het bezit van de zaak het eind van het vermaak. Voor de dichter in ons mag gelden, dat het verlangen machtiger en schoner en zelfs reëeler is dan de vervulling van dat verlangen. Het verlangen haalt het onvervulbare nabij. De vervulling echter betekent verlies en dood. Willen wij niet troosteloos worden, zo zou men Rijdes contra Jacoba van Velde in de mond kunnen leggen, dan moeten wij „dromender" gaan leven, minder met-hand-en-tand. De werkelijkheid, zoals die in „Rive gauche" aanzien krijgt, is een illusoire werkelijkheid, een zowel boven- als onderaardse werkelijkheid; artistiek gesproken een surrealistische werkelijkheid.

LITERAIRE KRONIEK

Voor de diepdenkers onder de lezers kan het van belang zijn te beklemtonen, dat „Rive gauche" „linkeroever" betekent; de linkeroever van de Seine, de rivier die de lichtstad in twee delen verdeelt; symbolisch is hier sprake van de overzijde van de Hades, de rivier die het land der levenden van dat der doden scheidt.

De hoofdfiguren (gemoderniseerde en „gepsychologiseerde" klassieke helden) uit beide novellen bewegen zich voortdurend als terloops in de grensgebieden tussen dood en leven. Ze zenden van daaruit hun boodschap naar de dromers en naar al wie hebben leren berusten in het kale feit van dit bestaan, naar de eindelozen en de gekerkerden van geest. Dank zij het talent van Jacoba van Velde en Barend Rijdes, die ieder over een heel eigen lucide verbeeldingskracht beschikken, zijn beide werkjes edele staaltjes van novellekunst geworden.

NICO VERHOEVEN

1) Jacoba van Velde: De grote zaal. Uitg. N.V. Em. Querido's Uitgeversm., Amsterdam 1953.
2) B. Rijdes: Rive gauche. A. W. Bruna & Zoon, Utrecht 1953.

Erroll Flynn wenste niet als vermouth-drinker voorgesteld te worden

Turijn. — Een rechtbank te Turijn heeft een Italiaanse vermouth-firma in Turijn veroordeeld tot het betalen van ruim NA ƒ 700 schadeloosstelling aan de Hollywoodse filmster Errol Flynn wegens het onbevoegd gebruiken van een foto van de acteur voor publiciteit in Italiaanse tijdschriften. Flynn voerde in het proces aan, dat de figuur, die hij zich in zijn films geschapen heeft, de verpersoonlijking is van „een heldhaftige held, die de hoofdpersoon is van legendarische avonturen" en dat de verschijning op de foto, die er lustig op los drinkt, „niet bijdraagt tot de goede naam van deze figuur".

Perth. — De kinderverlammingepidemie in West-Australië, waardoor het reisschema van koningin Elizabeth moest worden gewijzigd, is gisteren officieel geëindigd.

Sovjets kunnen in een maand 400 divisies mobiliseren

Parijs. — Rapporten van de Westelijke geheime diensten, die ter sprake zouden worden gebracht op de bijeenkomst van de NAVO te Parijs, tonen aan, dat de Sovjet-Unie en haar bondgenoten in minder dan een maand 400 divisies of acht millioen man kunnen mobiliseren. De communistische landen, China niet inbegrepen, hebben thans zes millioen man onder de wapenen, aldus deze rapporten.

De Russische luchtmacht telt nog altijd 20.000 vliegtuigen. In de laatste drie jaar waren echter bijna alle vliegtuigen met zuigermotoren vervangen door straalvliegtuigen.

De luchtstrijdkrachten, die de Russen tegen het Westen kunnen gebruiken, zijn nog altijd sterker, dan die ter beschikking staan van het hoofdkwartier van de Geallieerden in Europa, maar het verschil is niet erg groot meer.

De Sovjet-Unie heeft, aldus genoemde rapporten, naar schatting ongeveer 300 duikboten in dienst, waarvan de helft kan worden gebruikt op de Oceanen. Ook wordt melding gemaakt van grote vorderingen op het gebied van atoom-waterstof- en bacteriologische wapenen.

Indien de Russen aanvallen, moeten zij niet alleen vergelding uit het Westen en Zuid-Westen, maar ook uit het Oosten verwachten, aldus de hoge Westelijke militairen. De geallieerde luchtmachten waren in staat atoombommen als tactische en strategische vergelding te gebruiken.

New York. — De 38-jarige Puertoricaanse nationalist Jose Rivera, heeft vanmorgen voor een New Yorkse rechter bekend gedreigd te hebben met een aanslag op president Eisenhower. De rechter zal morgen vonnis wijzen.

Smutt (New Jersey). — George Tiffany, de uitvinder van de tele-autograaf, waarmede handschrift electrisch wordt overgebracht, is op 83-jarige leeftijd te Smutt in de Verenigde Staten overleden.

De bekende Franse kapper Antoine, die momenteel in Nederland vertoeft, heeft ook een bezoek gebracht aan „Keukenhof". De beroemde Franse kapper schikt met zijn vaardige handen het kapsel van een der hofdames van Jacoba van Beieren.

Oliebedrijven op Sumatra onder beheer Indonesische regering

Bij besluit van de Indonesische minister van Economische Zaken zijn de bedrijven voor aardoliewinning in Noord-Sumatra, met ingang van 12 April onder het rechtstreekse beheer gesteld van het ministerie van Economische Zaken. De minister besloot tot deze maatregel,, nadat hij voorstellen had ontvangen van een 15 Januari ingestelde Commissie voor olieaangelegenheden in Noord-Sumatra met betrekking tot de verzekering der productie van de oliebronnen aldaar.

De oliebronnen in Noord-Sumatra zijn na de oorlog niet teruggegeven aan de eigenares, de Bataafse Petroleum Maatschappij, hoewel hierop van de zijde van het Indonesische personeel werd aangedrongen bij de Indonesische regering. Deze center is hiertoe nog steeds niet overgegaan.

Frankfort. — Bij Hanau ten Oosten van Frankfort zijn de Scandinavische express en een Duitse trein op elkaar ingereden. Drie personen werden gedood en 60 gewond. De slachtoffers waren allen Duitsers.

New York. — Op de conventie van het verbond van Amerikaanse krantenbezitters is gebleken, dat drie van de vier bladen in oplaag toenemen ondanks de concurrentie van de ziide der televisie.

Washington. — De Verenigde Staten hebben de Europese Kolen- en Staalgemeenschap vandaag een lening verstrekt van 100 millioen dollar voor de ontwikkeling van haar hulpbronnen.

STANLEY: sensatie-journalist en ontdekkingsreiziger

Vijftig jaar geleden stierf de man, wiens opsporing van Livingstone de „gebeurtenis van de eeuw" was

(Van een medewerker)

Wie thans door Belgisch Congo, het enorme oerwoud- en plantagegebied in Midden-Afrika, reist, zal zich nauwelijks kunnen voorstellen, dat aan het eind van de vorige eeuw het aantal blanken, dat deze streken had bezocht, op de vinger van één hand kon worden afgeteld. De bekendste en waarschijnlijk ook de belangrijkste onder deze pioniers is Henry Morton Stanley, een veelomstreden, maar hoogst interessante figuur, die op 10 Mei 1904, juist vijftig jaar geleden, in Londen, vèr van zijn geliefde Afrika, overleed.

Stanley is vooral bekend geworden door zijn ontmoeting met de „verdwenen" Engelse ontdekkingsreiziger David Livingstone, die hij in opdracht van een groot Amerikaans sensatie-dagblad in het hart van Oost-Afrika opspoorde en interviewde. Want Stanley was journalist en ook latere ontdekkingstochten, die hij ondernam, maakte hij méér om zijn bladen sappige artikelen te leveren, dan om de wetenschap te verrijken. Hetgeen niet wegneemt, dat hij de eerste is geweest, die de reusachtige rivier de Congo afvoer en grote delen van Midden-Afrika, die toen nog een witte plek op de landkaarten vormden, openlegde.

Grondlegger van de Congo-staat

Stanley, die in zijn eeuw even beroemd was als thans een Lindbergh of een Piccard, heette in werkelijkheid John Rowlands. Hoewel hij als journalist hoofdzakelijk voor Amerikaanse bladen schreef, was hij een geboren Engelsman, die het op latere leeftijd zelfs tot lid van het Engelse parlement wist te brengen en een adellijke titel ontving van koningin Victoria.

Evenals David Livingstone, met wie hij altijd in één adem wordt genoemd, had hij een harde jeugd. Werkte Livingstone op zijn tiende jaar al in een spinnerij, Stanley werd al heel jong door zijn familie uitbesteed aan een zogenaamd „werkhuis", één dier onmenselijke instellingen, die de beroemde romanschrijver Charles Dickens in zijn boeken heeft beschreven. De jongens, die hier bijeen waren, ontvingen weinig eten en veel slaag en stonden onder het hardvochtig régime van een werkmeester, die in alle opzichten een bruut was. Op zijn vijftiende jaar ging Stanley, toen de werkmeester hem weer eens een kastijding wilde toedienen, tot de tegenaanval over. Hij sloeg de kinderbeul tegen de grond en gaf hem met zijn eigen zweep een geducht pak slaag. Daarna nam de jonge Stanley wijselijk de vlucht. Daar zijn familie er nog steeds weinig voor voelde hem op te nemen, restte hem niet veel anders dan te doen, wat reeds zoveel verlaten, maar flink uit de kluiten gewassen jongens vóór hem hadden gedaan: hij monsterde als scheepsjongen op een zeilschip. Daar bestalen de matrozen hem en zo strandde hij, berooid en zonder een cent op zak, in de Amerikaanse havenstad New Orleans.

Soldaat-Matroos-Scheepsklerk-Journalist.

Maar hier, in de Nieuwe Wereld, had hij, voor het eerst in zijn leven, echt geluk. Hij ontmoette een koopman, een zekere Stanley, die hem in zijn dienst nam en na enige tijd als zijn zoon adopteerde. Van nu af heette John Rowlands, naar zijn stiefvader, Henry Morton Stanley.

De jongeman kreeg nu gelegenheid zich te ontwikkelen en deed dat, terwijl hij met zijn aangenomen vader de Mississippi op en af voer, met graagte. Helaas liet de oude Stanley bij zijn overlijden zijn adoptief-zoon niets na, maar de jonge Stanley liet zich daardoor niet uit het veld slaan.

In de Verenigde Staten was juist de Burgeroorlog uitgebroken. Stanley nam dienst als soldaat, werd gewond, voer later als matroos en vervolgens als klerk op een Amerikaans oorlogsschip en aan het eind van de oorlog zien wij hem als journalist in dienst van een groot, in New York verschijnend, dagblad, de New York Herald.

Reeds in die dagen waren de Amerikaanse dagbladen, die een moordende onderlinge concurrentiestrijd voerden, vóór alles uit op sensatie. Henry Morton Stanley werd reizend verslaggever. Overal, waar in de wereld iets „te doen" was, dook hij op om artikelen voor zijn blad te schrijven. Hij bezocht vrijwel alle landen van Europa, Turkije, India en Arabië en nam deel aan een Engelse veldtocht in Abessinië.

In 1871 kreeg hij de opdracht van zijn leven. De Frans-Duitse oorlog liep ten einde en de New York Herald zon op nieuwe bronnen voor sensationeel nieuws. En men meende die gevonden te hebben in Midden-Afrika, het grote, onbekende gebied, waar de laatste tientallen jaren dappere ontdekkingsreizigers stapje voor stapje in trachtten door te dringen. Omtrent de beroemdste van deze ontdekkingsreizigers, de Engelsman David Livingstone, had men sinds geruime tijd niets gehoord. Er waren reeds hulp-expedities uitgezonden naar het gebied rond het Tanganjikameer, waar hij zich moest bevinden, maar deze hadden tot nu toe geen resultaat geboekt.

Thans kreeg Stanley, de reizende verslaggever, telegrafisch opdracht Livingstone op te sporen. Stanley liet er geen gras over groeien. Zo snel hij kon begaf hij zich naar Zanzibar, de internationale haven op een eilandje aan de Oostkust van Afrika. In Amerikaans tempo bereidde hij een expeditie voor en kort daarop vertrok hij naar het binnenland.

De ontmoeting met Livingstone.

Daar Stanley één dier naturen was, die schijnbaar geen vermoeidheid kennen en hij bovendien zeer goed bestand bleek tegen het Afrikaanse klimaat, bereikte zijn expeditie al spoedig het Tanganjikameer. En daar had Stanley een typisch journalistiek gelukje. In het plaatsje Oedsjudsji liep hij Livingstone, die daar juist vijf dagen tevoren was aangekomen, als het ware tegen het lijf. Beide mannen, de ontdekkingsreiziger, die op zijn reis tal van moeilijkheden had ontmoet, en de Engels-Amerikaanse journalist, reikten elkaar ontroerd de hand.

Enige maanden bleven zij bijeen en blijkens Livingstone's dagboek en Stanley's verslagen in zijn blad sloten zij een warme vriendschap. Tenslotte moest Stanley — die in dienst van zijn krant stond — terug. Livingstone wilde nog enige tijd in het Tanganjika-gebied blijven om zijn wetenschappelijke waarnemingen af te ronden. Hun afscheid zou er een voor het leven blijken te zijn. Enige jaren later, in 1874, overleed Livingstone, de grote pionier van Oost-Afrika, in het hart van het gebied, dat hij bezig was in kaart te brengen.

Zijn verslagen over zijn ontmoeting met Livingstone en zijn verdere belevenissen in Afrika maakten Stanley wereldberoemd. In 1874 — hetzelfde jaar, waarin Livingstone overleed — vertrok Stanley opnieuw naar Midden-Afrika, ook nu weer in opdracht van enige dagbladen. Beginnende in Oost-Afrika bereikte hij de bovenloop van de Congo-rivier en zakte deze, als eerste ontdekkingsreiziger, af tot aan de monding. De eerste schrede voor de openlegging van het onmetelijke Congo-bekken was gedaan.

Stanley en de Congo.

In de volgende jaren heeft Stanley nog enige malen expedities naar Midden-Afrika geleid. De wetenschappelijke betekenis van deze expedities mag dan niet zo groot zijn geweest, zij vestigden, door Stanley's beschrijvingskunst, de aandacht van de wereld op deze gebieden en ook op de wantoestanden, die de ontdekkingsreiziger had aangetroffen in de streken van Afrika, waar Arabieren en Europeanen reeds waren doorgedrongen.

Vooral in Engelse handelskringen heeft men het Stanley zeer kwalijk genomen, dat hij voor de rechten van de inheemse bevolking op kwam en men heeft daar de bal getracht terug te kaatsen, door Stanley te beschuldigen van mishandeling van de inheemse dragers van zijn expedities. Ook het feit, dat Stanley fungeerde als adviseur van koning Leopold II van België, de eerste souverein van het Congogebied, maakte hem in Engeland alles behalve populair.

Toch heeft Stanley op zijn latere reizen — waarbij hij o.a. de stad Léopoldsville aan de Congo-rivier stichtte — getracht, behalve de Belgische, ook de Britse belangen te behartigen, en toen hij de tijd voor het ondernemen van vermoeiende reizen voorbij achtte, heeft hij zich niet in Amerika, maar in Engeland, in de nabijheid van Londen, gevestigd.

Daar heeft hij tot zijn dood in 1904 een werkzaam en ook strijdbaar leven geleid. Hij schreef vele boeken over Afrika, pleitte in het parlement, waarin men hem had gekozen, voor de belangen van dit werelddeel en.... verdedigde zich tegen de aanvallen, die men van tijd tot tijd op hem ondernam. Na zijn dood heeft Engeland de grootheid van deze merkwaardige journalist en ontdekkingsreiziger erkend en op zijn graf verrees een reusachtig monument, waarop gebeeldhouwd zijn geliefde spreuk: „Afrika is in mij".

De Congorivier in de nabijheid van Léopoldrille. Waar thans goede autowegen en bruggen door de oevermoerassen lopen, strekte zich, toen Henry Morton Stanley hier Léopoldville stichtte, nog onbekende oerwouden uit.

Aanschaf van een hoorapparaat

(Van onze medische medewerker)

U zult ze zich beslist nog wel die oude mensjes kunnen herinneren, die U met een luid gesproken verontschuldiging: „Ik ben een beetje doof, ziet U", een trechter of een toeter onder de neus duwden, zodra U het woord tot hen richtte. Dat maken wij tegenwoordig in de tijd van het electrische hoortoestel niet meer mee.

De electronica, we zouden in het kort maar onvolledig kunnen zeggen: de wetenschap van de radiobuizen, heeft in de afgelopen oorlog een enorme ontwikkeling doorgemaakt. Nu een radiobuis — U weet, over radiolampen mogen wij niet meer spreken — niet groter meer behoeft te zijn dan een erwt, kan men electronische geluidsversterkers construeren, en wat is een modern hoorapparaat anders dan een electronische geluidsversterker, zo klein en zo onopvallend, dat de gebruikers van een dergelijke apparatuur er in het geheel niet meer door in het oog lopen.

Betekent dat nu ook, dat wij nu maar een winkel voor electrische apparaten hoeven binnen te lopen om er een willekeurig hoortoestel aan te schaffen? Neen, volstrekt niet, want een hoorapparaat is wezenlijk iets anders dan een broodrooster of een snelkoker en dat wordt helaas nog al eens vergeten. Net zo goed als U voor een bril niet direct naar een opticien toegaat, maar eerst een oogarts raadpleegt omtrent de aard van Uw oogafwijking en de maatregelen, die daartegen getroffen kunnen worden, zo behoort men ook eerst een oorarts te raadplegen of de stoornis van het gehoororgaan wel op te heffen is door een hoorapparaat en zo ja door welk.

Het spreekt vanzelf, dat totaal doven niet geholpen kunnen worden door het geluidsvolume, dat hun trommelvlies treft te vergroten. Potdoof blijft pot-doof. Blijft over de groep der slechthorenden. Het begrip slechthorend houdt niet alleen in, dat de betrokkenen minder scherp horen, dan een normaal persoon. Er bestaat slechthorendheid van zeer verschillend type. Het kan zijn, dat het gehoorvlies voor alle toonhoogten even groot is, het kan echter ook zijn, dat er duidelijk een doofheid bestaat alleen voor lage of alleen voor hoge tonen, terwijl soms het middengebied der toonhoogteschaal het meest te lijden gehad heeft. Ondeskundige versterking van alle tonen van de toonhoogteschaal even sterk, zodat het slechtst waarneembare toongebied weer hoorbaar wordt, sluit het gevaar in zich, dat de minder dove gebieden zo worden meeversterkt dat deze alles overstemmen. Men spreekt dan van maskering.

Bij de keuze van een hoorapparaat moet men hiermede dus terdege rekening houden. Door bepaalde filters in het toestel toe te passen, of door bepaalde oorstukjes voor te schrijven, die bepaalde toonhoogten meer of minder doorlaten, zijn bovengenoemde bezwaren door de oorarts voldoende te ondervangen.

Het kan ook zijn, dat iemand zachte geluiden niet meer goed horen kan, maar luidere geluiden evengoed of zelfs meestal beter hoort dan normale. Geeft men nu zo iemand een hoortoestel, dat alle tonen gelijkmatig versterkt, dan worden de luide tonen voor de betrokkene zo onaangenaam hard versterkt, dat het resultaat door maskering wederom totaal onbevredigend is. Dit kan men verhelpen, door er voor te zorgen, dat de luide tonen niet of niet zo luid versterkt worden. Weer een voorbeeld om te illustreren, dat het niet verstandig is zo maar op goed geluk een winkel binnen te stappen en een hoortoestel aan te schaffen. Ook zuiver financieel gezien is het zeker niet overdreven eerst advies in te winnen over een aankoop, waarvan de prijs toch altijd nog om en nabij de tweehonderd gulden ligt, met de consequentie van een jaarlijks terugkerende uitgave aan batterijen van 100 à 150 gulden. Let wel: deze onkosten komen ten laste van de koper en worden niet door het ziekenfonds vergoed.

Hoorapparaat is wezenlijk iets anders dan broodrooster of snelkoker

Meestal zijn wij met de aanschaf alleen nog niet eens klaar. De patiënt moet nog leren over te schakelen van zijn eigen, tijdens zijn hardhorendheid aangewend klankbeeld op dat van het hoortoestel. Hoortraining kan daarbij een waardevol hulpmiddel zijn als dit moeilijkheden oplevert. Hoortraining omvat niet alleen het leren gebruiken van een op deskundig advies aangeschaft hoorapparaat, maar ook onderricht in liplezen, spraak afzien kortom, in de ruimste zin. Slechts weinig slechthorenden zijn zonder een dergelijke cursus in staat het volle profijt van hun hoortoestel te trekken.

Voor ik eindig, wil ik over de ouderwetse trechters en toeters, waarover ik me nogal schamper uitgelaten heb, toch nog iets vriendelijks zeggen. Ze zijn namelijk nog steeds een uitkomst voor sommige ouden van dagen, die niet geleerd hebben met electrische apparaten om te gaan en die er vaak daarom bang voor zijn bovendien. Zo'n instrument is natuurlijk veel eenvoudiger in het gebruik en veel goedkoper. Bovendien heeft het 't grote voordeel, dat iedereen erdoor gewaarschuwd wordt, om luid en goed verstaanbaar te spreken.

SPORTIEF PLAKBOEK

Rebellie in Italiaanse wielerbond — Tegen „wreedaardige sport" — Drukte in Tsjaikovski-zaal — Ontstellende cijfers — Eén op de tien.

Mijnheer Magni heeft toch wel veel op zijn geweten. U weet het, hij is de eerste geweest, die het heeft gedurfd niet meer voor een rijwielfabriek te fietsen. Op Magni's trui wordt de lof van de een of andere schoonheidscrème bezongen. Wij hebben U dat al eens uitvoerig verteld en ook van de herrie, die er is ontstaan in de gelederen van de Franse en Italiaanse wielerbonden toen echter was er slechts sprake van een onbeduidende burenruzie. Nu is het papieren gevecht zo hoog opgelopen, dat de voorzitter van de Italiaanse wielerbond de vorige week in sneltreinvaart naar Parijs is gesneld om zijn Franse collega mee te delen, dat er geen enkele Italiaanse coureur meer op de Franse wegen zou verschijnen als de Fransen nog langer bezwaar maakten tegen de handelingen van de heer Magni. Daar zijn niet alleen de Fransen een weinig van geschrokken, ook onder de Italianen heerst onrust. Coppi en z'n trawanten hebben zich solidair verklaard met Magni, andere Italianen echter weigerden gevolg te geven aan het verbod van de Italiaanse wielerbond om aan wedstrijden in Frankrijk deel te nemen. De rebellie van sommige Italiaanse renners is natuurlijk koren op de molen van de Fransen en zij beijveren zich om daar klinkende munt uit te slaan. Zij hebben het startverbod voor renners, die niet voor een rijwielfabriek uitkomen toen maar niet ingetrokken en trachten inmiddels zoveel mogelijk Italianen over te halen wel aan de wegwedstrijd Parijs—Roubaix deel te nemen.

Men zal zich afvragen, waarom ook de Italianen zich zo opwinden over deze schijnbaar zo onbeduidende zaak en vooral, waarom er plotseling een zo duidelijk naar buiten tredende onenigheid in de Italiaanse bond bestaat. Het is niet zo moeilijk dit te achterhalen, als men de namen kent van de grootste raddraaiers. Dat zijn een Petrucci, een Coletto, Minardi en al die jongeren, die veelbelovende Italianen, die nu al jaren in de schaduw van een Bartali, Coppi en Magni moeten leven en die alle kansen om nu eindelijk eens niet langer „waterdrager" te moeten zijn onmiddellijk aangrijpen. Dat de Fransen deze rebellie heimelijk toejuichen en steunen is begrijpelijk. Zij hebben altijd met lede ogen aangezien hoe Coppi en zijn makkers dank zij hun straffe discipline zoveel successen behaalden.

De zaak heeft inmiddels een nieuwe wending gekregen. De U.C.I. heeft zich er mee bemoeid en is in zoverre in zijn bemiddelingspogingen geslaagd, dat een voorlopige regeling is gemaakt. Op het voorjaarscongres zal getracht worden een definitieve oplossing te vinden.

Thans staan de zaken zo, dat de Italianen, in afwachting van de beslissing, die op het congres wordt genomen, aan alle wedstrijden in het buitenland mogen deelnemen en dat zij zich zullen onderwerpen aan de in het buitenland geldende bepalingen. Mochten er bonden zijn, die eisen, dat de Italiaanse renners rijden in truien, waarop geen enkele reclame voor artikelen, die met de sport geen verband houden, voorkomt, dan zullen zij ook hieraan voldoen.

Kaartjes voor export

Over enkele weken zullen de voetbalploegen van Hongarije en Engeland weer tegenover elkaar staan. Men begrijpt, dat na de wedstrijd in het Wembley-stadion toen Engeland voor het eerst op eigen terrein verloor, de belangstelling voor deze ontmoeting uitermate groot is. De wedstrijd zal nu in Boedapest gespeeld worden en volgens de laatste berichten zijn er tenminste achthonderdduizend gegadigden voor de tachtigduizend toegangsbewijzen. Men vraagt zich in Hongarije dan ook beslist niet af, wie de wedstrijd wel zal winnen, maar heeft slechts zorg over de vraag, wie er nu wel en wie er geen kaartje zal krijgen. De „Szabad Nep", het belangrijkste Hongaarse dagblad heeft al een loopje genomen met de grote belangstelling voor deze wedstrijd. Het heeft spottend melding gemaakt van een bericht, dat driekwart van het aantal kaartjes voor de export bestemd zal zijn. Als daarna de officials naar believen bediend zijn, zouden er nog 25 toegangsbewijzen overblijven voor het gewone publiek.

Drukte in Moskou's Tsjaikovski-zaal

De Tsjaikovski-zaal in Moskou staat nu al twee weken in de belangstelling van de Russische schaakenthousiasten. Met angstige spanning volgen de duizenden, die er in geslaagd zijn een kaartje voor de wedstrijden te bemachtigen de strijd tussen de twee grootmeesters Botwinnik en Smyslov. Bij elke partij, die gespeeld wordt is de zaal stampvol. Bij de buffetten in de zaal verdringen de mensen elkaar om bier of spuitwater te bemachtigen en onderwijl bespreken zij elke zet tot in het oneindige. Zo hoog lopen veelal de meningsverschillen over het al of niet juist zijn van een bepaalde zet, dat de bezoekers pas diep in de nacht door de vrouwelijke suppoosten naar buiten gedrongen kunnen worden.

Duur voetbal

Het geval Le Havre met zijn 62 millioen schuld heeft in de kringen van de Franse voetbalbond toch wel enige opschudding verwekt. Het publiek wil nu wel eens weten hoe het er met het Franse profvoetbal voor staat, de bond schijnt zich ook voor deze materie te gaan interesseren en in de Franse bladen verschijnen regelmatig interviews met klagende directeuren en aandeelhouders van de Franse clubs. Wij geven toe, men schrikt wel, als de cijfers van een aantal verenigingen openbaar worden. Roubaix bijvoorbeeld heeft voor dit seizoen een verlies van acht à negen millioen francs begroot, Nimes, dat zich niet te buiten gaat aan al te buitensporige onkosten en salarissen rekent op een verlies van twee millioen, Straatsburg zal dit seizoen precies rond kunnen komen, Lens heeft nu reeds een schuld van zeven millioen francs. Rouen staat er nog slechter voor. Het heeft een schuld van twintig millioen, Cannes heeft een schuld van zeven millioen francs en Metz, dat aan het begin van het seizoen vele millioenen francs in kas had dank zij zijn kapitaalkrachtige voorzitter, begint nu noodgedwongen ook elke franc twee keer om te draaien voor deze wordt uitgegeven.

Ondanks alles en al deze trieste cijfers blijven er echter mistoestanden heersen in de Franse clubs. Zo betaalt Lille enkele spelers buitengewoon hoge salarissen en geeft soms voor het winnen van een wedstrijd premies, die hoger zijn aan de jaarwedde van velen onder U en ons. Bordeaux en Reims, clubs die overigens een voorname plaats innemen op de ranglijst in de competitie, hebben het voorbeeld van Lille inmiddels reeds nagevolgd.

In Nederland gebeuren er 325 verkeersongevallen per dag

's-Gravenhage. — Volgens de voorlopige gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek bedroeg in het jaar 1953 het totaal aantal verkeersongevallen op de openbare weg in Nederland 85.705, d.i. gemiddeld 235 ongevallen per dag.

Ten opzichte van 1952 nam het aantal ongevallen toe met 8%, het aantal ernstig gewonden eveneens met 8%, terwijl het aantal licht gewonden 10% steeg. In het licht van deze ontwikkeling moet de stijging van het aantal doden met ruim 18% als een wel zeer ongunstig verschijnsel worden beschouwd. Het totale aantal weggebruikers, dat in 1953 bij verkeersongevallen werd gedood, bedroeg 1300. Dit aantal, waarin zijn begrepen de personen, die binnen 30 dagen na het ongeval aan de bekomen verwondingen zijn overleden, is hoger dan tot nu toe in enig jaar in Nederland is voorgekomen. Na het ongunstige jaar 1946 met 1224 doden schommelde het aantal dodelijk verongelukte slachtoffers in de periode 1947—1952 tussen 900 en ruim 1100 per jaar.

De toeneming van het aantal doden was in 1953 niet gelijkmatig over de gemeentegroepen verdeeld. De grootste stijging valt waar te nemen in de grote steden en op het platteland. In de grote steden (gemeenten met meer dan 100.000 inwoners) steeg het dodencijfer van 244 in 1952 tot 302 in 1953 (24%), in de plattelandsgemeenten (minder dan 20.000) van 581 tot 692 (19%) terwijl in de middelgrote gemeenten (20.000 tot 100.000 inwoners) het aantal doden van 272 tot 306 of met 12.5% toenam.

Het aantal personen, dat in Nederland in 1953 gemiddeld per maand bij verkeersongevallen werd gedood, bedroeg 108. De ongunstige ontwikkeling in 1953 wordt nog geaccentueerd door het feit, dat in alle maanden van het tweede half jaar het aantal doden boven dit gemiddelde lag; in het eerste half jaar was dit alleen in de Meimaand het geval. De maanden met het grootste aantal doden waren Mei (138), September (133), November (126) en December (128).

Eind Juni pauze in H-bom-explosies

Uit Tokio wordt bericht, dat de Amerikaanse regering een nota heeft gezonden aan de Japanse regering, waarin zij meedeelt, dat zij de huidige serie proeven met waterstofbommen eind Juni zal stopzetten. Deze nota moet beschouwd worden als het Amerikaanse antwoord op de talrijke verzoeken en protesten, die in Japan zijn opgegaan, toen de 23 opvarenden van de vissersboot „Gelukkige Draak" met radio-actieve deeltjes bleken te zijn besmet.

Aanvankelijk wilde de Japanse regering de Verenigde Staten verzoeken alle nieuwe explosies van tevoren aan te kondigen, maar zij heeft van dit plan afgezien, omdat Russische duikboten dan in de gelegenheid gesteld zouden worden de proeven ook gade te slaan. Thans wil Japan samen met Amerika een gemengde visserij-expeditie uitzenden, die de invloed van de explosies der waterstofbommen op de visvangst in de Stille Oceaan moet nagaan.

Het instituut voor technologie van de Amerikaanse staat Illinois heeft vastgesteld, dat de radio-activiteit in de lucht boven Chicago met 30 pct is toegenomen. Deze radio-activiteit is voor de mens in het geheel niet schadelijk. De enigen, die er last van ondervinden, zijn de geleerden van het instituut zelf. Zij bestuderen de kosmische stralen en daartoe hebben zij zulke buitengewoon gevoelige instrumenten, dat de geringste toeneming van radio-activiteit deze instrumenten onbruikbaar maakt.

Fins zeeman verklaart:

Kard. Wyszynski zit gevangen op een Russisch eiland

Een Finse zeeman, Karl Bruhn, heeft tegenover United Press verklaard, dat kardinal Wyszynski, de Primaat van Polen, en tal van andere katholieke geestelijken gevangen zitten in een Russisch kamp op het Noord-Russische eiland Solovez in de Witte Zee, nabij Archangel. In dit kamp zou verleden jaar ook Mgr Antonius Springowics, aartsbisschop van Estland, zijn omgekomen.

De Fin was tweede stuurman op de Panamese boot „Heros", die onlangs op het eiland hout moet gaan laden. Hij had daar een Finse krijgsgevangene, Ulf Segerstraale ontmoet, de zoon van een kunstschilder. Segerstraale, die in 1940 krijgsgevangen was gemaakt, had hem een en ander verteld en andere krijgsgevangenen hadden dit bevestigd. De ca. 500 katholieke geestelijken wonen in een oud klooster en zijn volledig van de buitenwereld afgesneden.

New York. — Robert Mclean is herkozen als voorzitter van „Associated Press". Hij is voorzitter van de Raad van Beheer van het dagblad „Philadelphia Bulletin".

Malibu. — Te Malibu in Californië is overleden de Amerikaanse filmproducent Stephen Ames. Hij vervaardigde o.a. de films „Sinbad the sailor"; „The boy with the green hair"; „Wild North" en „Ride vaquero".

Mensen en koeien als postpakket

Gij zult uzelf in de toekomst in Engeland niet meer als postpakket thuis kunnen laten bezorgen.

De posterijen hebben n.l. bekend gemaakt, dat een weinig bekende dienst — de „bestelling" van mensen door de posterijen — zal worden afgeschaft.

Er waren niet veel mensen, die het wisten, maar men kon in Engeland een postkantoor binnen stappen en zich zelf naar een of andere bestemming in het Verenigde Koninkrijk verzenden.

Was de te „verzenden" persoon voorzien van een zegel voor expresse-bestelling, dan moest de postbeambte hem vlak voor zijn deur brengen en tweemaal bellen.

Er zijn ook niet veel mensen geweest, die van deze uitzonderlijke dienst gebruik hebben gemaakt, maar nu en dan hebben personen, die ergens waren gestrand, er baat bij gevonden.

De laatste man, van wie men weet, dat hij zichzelf per post heeft verzonden, deed dit om het Britse leger te slim af te zijn. Hij had in 1940 een bezoek gebracht aan het eiland Guernsey en wilde naar huis. Maar hij kwam tot de ontdekking, dat alle plaatsen op de enige boot waren ingenomen door soldaten, die voorrang hadden boven alle andere passagiers. Deze gentleman kende echter de voorschriften. Hij wist, dat in de gegeven omstandigheden post voorrang had boven de soldaten. Hij frankeerde dus zichzelf en de posterijen moesten hem aan boord brengen.

De gehele geschiedenis is begonnen, toen een vrouw een baby per post verzond. Men maakte aanmerkingen, maar het bleek, dat de voorschriften de verzending van levende wezens toelieten.

Vervolgens verzonden enkele schooljongens zichzelf met de vacantie naar huis en eens liet een politiek agitator zich als postpakket afleveren bij de toenmalige premier Neville Chamberlain. De premier vond 't niet leuk en nam zijn toevlucht tot een ander voorschrift, houdende, dat hij niet verplicht was een pakket te accepteren uitsluitend, omdat de posterijen het bij hem hadden afgeleverd.

Maar gek werd het pas goed, toen een man, die wilde emigreren, de posterijen verzocht hem als postpakket naar Canada te zenden, omdat de benodigde postzegels minder kostten dan een reisbiljet voor de boot. De posterijen wisten zich hieruit te redden door nog net op tijd te ontdekken, dat de dienst alleen de Britse eilanden omvatte.

Thans echter hebben de posterijen de voorschriften in dier voege gewijzigd, dat menselijke wezens van verzending per post uitgesloten zijn.

De onderdirecteur der posterijen, David Cammons, heeft in het parlement medegedeeld, dat de dienst „helaas" moest worden afgeschaft, maar hij voegde hieraan toe, dat het — hoewel wat kostbaar — mogelijk blijft b.v. een koe per post te verzenden. Die koe moet dan evenwel volgens de voorschriften „een handelbaar beest" zijn en een touw om de nek hebben. Bloedzuigers, bijen en zijdewormen worden door de post zonder meer geaccepteerd.

Ook de dierentuinen hebben geprofiteerd van het mooie weer. Zo ontving de Londense Zoo een record-aantal bezoekers in de paasweek, namelijk 72000. Zij allen meenden er goed aan te doen iets lekkers mee te brengen voor Guy, de zesjarige gorilla. Geen wonder, dat de maag van het beest van streek is geraakt. En daar moet hij nu een drankje voor innemen. Hierboven ziet men een opzichter in actie. Guy schijnt het nog lekker te vinden ook.

New York. — De Amerikaanse Harvard Universiteit is van plan een radarzender te laten bouwen, waarmede men seinen kan uitzenden, die door de planeet Mars zullen worden teruggekaatst.

De mannequins van Jac Fath, die dezer dagen in Nederland een mode-show gaven, brachten ook een bezoek aan „Keukenhof", waarvan hierbij een aardig plaatje.

Grote daden van een kleine vloot

Van de 1298 objecten, die de Nederlandse „blauwband"-zeeslepers sinds 1945 versleepten, verloren zij er slechts 5

(Van een medewerker)

Onlangs kreeg een groot vrachtschip met passagiers-accommodatie van de Holland-Amerika Lijn midden op de Atlantische Oceaan averij aan haar schroef. De Nederlandse zeesleepboot „Zwarte Zee" van L. Smit en Co.'s Internationale Sleepdienst verliet onmiddellijk haar „winterstation" op het Azoren-eiland Fayal, voer met topsnelheid (meer dan 30 km. per uur) naar het hulpeloos ronddrijvende schip, bracht een verbinding tot stand en sleepte het, zonder dat zich verder enig incident voordeed, naar de meest nabijzijnde Amerikaanse reparatiehaven.

Specialiteit: droogdokken, baggermachines en schepen-in-nood

Voorvallen als deze zijn voor de „blauwband"-zeeslepers van Smit dagelijks werk. Verkeert ergens een schip in nood, de Nederlandse zeeslepers zullen er, als zij zich niet al te ver uit de buurt bevinden, heen varen en, hoe woest de zee ook is, zó lang volhouden, tot zij het vaartuig op sleeptouw hebben. En hebben de Nederlandse zeesleepboten eenmaal verbinding met een vaartuig, dan moet het al heel raar lopen, willen zij het niet behouden binnen brengen. Talloze verhalen en anecdotes illustreren de vermaardheid en de roep van betrouwbaarheid, die de Nederlandse zeesleepvaart bezit.

Zo moet het — nog niet zo heel veel jaren geleden — zijn voorgekomen, dat een groot Engels schip zich in een stormachtige zee in ernstige moeilijkheden bevond. Reeds drong de bemanning er bij de officieren op aan, over te gaan in de reddingboten, toen aan de horizon een zwart stipje verscheen. De Engelse kapitein nam zijn kijker, richtte die op het zwarte stipje ver weg in de kokende zee en sprak toen de (voor een Engelsman) gedenkwaardige woorden tot zijn bemanning: „Mensen, we zijn gered. Het is een Hollandse zeesleepboot."

Misschien is dit verhaal een fabeltje, maar dan toch een zeer zinvol, dat uitdrukking geeft aan de reputatie die de Nederlandse zeeslepers ook bij de, in het algemeen niet op hulp door buitenlanders gestelde, Engelsen genieten.

Roem der Hollandse zeeslepers

Waar gebeurd is het volgende. Een groot, zwaar beladen Amerikaans vrachtschip liep in de Noordelijke Atlantische Oceaan schade op. De rederij besliste, dat het schip verder naar zijn haven van bestemming aan de Noordzee gesleept moest worden, maar gelastte tegelijkertijd de kapitein te wachten, tot een zeesleper van Smit en Co. zou komen opdagen om het karwei te verrichten. En dat, terwijl zich verscheidene Engelse en Skandinavische zeesleepboten in de buurt bevonden, die reeds aanbiedingen hadden gedaan om de Amerikaan op sleeptouw te nemen.

In een ander — eveneens waar gebeurd — geval werd een groot Amerikaans schip, dat niet meer manoeuvreren kon, door twee buitenlandse zeesleepboten naar zijn bestemming gesleept. In het stormachtige gebied, waar de Noordelijke Atlantische Oceaan overgaat in de Noordzee, ontmoette de sleep een zware storm en de trossen sloegen los. Waarop de rederij telegrafisch de sleeporder annuleerde, een telegram zond naar „Tug-Rotterdam" (het trotse telegramadres van L. Smit en Co.'s Internationale Sleepdienst: „Sleepboot Rotterdam") en Nederlandse zeeslepers order kregen het schip, storm of geen storm, op te pikken en naar zijn bestemming te brengen. De opdracht werd prompt volbracht.

Typisch is in dit verband ook, dat onder zeelieden in de gehele wereld unaniem de mening heerst, dat de befaamd geworden „Flying Enterprise" van kapitein Kurt Carlsen een redelijke kans had gehad behouden een haven in Zuid-Engeland of Bretagne te bereiken, als niet de Engelse zeesleper „Turmoil", maar het vlaggeschip van Smit en Co., de „Zwarte Zee" met haar 4200 ipk. het zinkende schip te hulp had kunnen snellen, en dat niet alleen, omdat de „Zwarte Zee" groter en krachtiger is dan de „Turmoil", maar omdat de bemanningen van de Nederlandse „blauwbanders" over een vakmanschap en een ervaring beschikken, die ongeëvenaard is in de wereld.

Helaas was de „Zwarte Zee" enkele uren vóór de wedloop naar de „Flying Enterprise" begon, in het Kanaal aangevaren door een ander schip (buiten schuld van de „Zwarte Zee") en verkoos de reder van het Amerikaanse schip de reddingsopdracht niet aan andere Nederlandse zeeslepers te geven.

Toch vormt het assisteren van in nood verkerende schepen maar een onderdeel van het werk, dat de vloot van Smit en Co. verricht. Slechts een deel van de zeegaande vloot van deze grote sleepbootrederij houdt, gedurende de stormachtige wintermaanden of in de moessontijd, de wacht op de zogenaamde „reddingsstations", waarvan de voornaamste Fayal op de Azoren, Queenstown in Ierland, Coruna in Spanje, Hoek van Holland (voor het Noordzeegebied) en Colombo (voor de Indische Oceaan) zijn. Ook in St. George op de Bermuda- en in Nassau op de Bahama-eilanden liggen van tijd tot tijd Nederlandse zeeslepers „op station", evenals in St. Johns op New-Foundland.

Baggermolens en droogdokken

Hoofdzaak voor de sleepbootvloot van Smit en Co. is evenwel het verslepen, over zee, van baggermachines en ander baggermateriaal en van drijvende dokken, lichters en van schepen, die niet op eigen kracht kunnen varen. Met dit werk heeft het bedrijf zijn wereldreputatie opgebouwd, en in een onlangs verschenen publicatie vertelt het daarover, in de vorm van statistieken en grafieken, belangwekkende gegevens*).

Zo versleepten „blauwbanders", sinds de oprichting van de firma in 1892, niet minder dan 2469 baggermachines, 3992 lichters (vaartuigen zonder eigen voortstuwingsvermogen), 279 drijvende kranen, 907 zeeschepen, 627 wrakken, en — de trots van het bedrijf — 84 drijvende dokken (waaronder ware reuzen als het beroemde Singapore-dok en het Wellington-dok).

De afstand, die op al deze reizen werd afgelegd, omspant vele malen de omtrek van de aarde. Alleen in 1952 legden de zeeslepers van Smit een afstand van bijna een half millioen kilometer af, door tropische zeeën, maar ook door stormachtig bewogen oceanen, door mist en door de uitlopers van typhonen, bij nacht evengoed als bij dag.

Het aantal slepen, dat verloren ging, is, gezien de risico's van het bedrijf en de reusachtige afstanden, die met dikwijls zeer moeilijk versleepbare objecten, als drijvende kranen en dokken, werden afgelegd, opvallend gering. Van 1892 tot 1940 gingen op 7576 versleepte objecten 55 eenheden verloren, het-

(Vervolg zie pag. 8)

Drie haringen en een pond suiker voor een concert

Gone with the wind

Gennaro Mellini, een acht-jarig knaapje uit Milaan, vond in de kamer van zijn grootmoeder prachtige gekleurde stukjes papier, buitengewoon geschikt om er vliegtuigjes van te vouwen. Enthousiast ging hij aan het werk en het ene vliegtuigje na het andere zweefde sierlijk het raam uit, totdat zijn ouders binnen kwamen. Toen was het uit met Gennaro's pret, want de papiertjes bleken bankbiljetten van 10.000 lire te zijn.

Slechts enkele vliegtuigjes konden nog worden opgespoord, maar de meeste waren „gone with the wind".

Honorarium

Wladimir Bakaleinikoff, de van origine Russische dirigent, die in Pittsburg speciale concerten van het Symphonie-orkest aldaar dirigeerde en op 69-jarige leeftijd overleed, heeft eens als honorarium voor het dirigeren van een concert drie haringen en een pond suiker gekregen. Dat was in 1917 in Moskou.

Verkocht

Catherine Tsakaracos een verliefde Griekse, had het geprobeerd met duidelijke avances, zij had het geprobeerd met poëtische liefdesbrieven, maar de 24-jarige schaapherder Athanassios Kapsalas uit het dorpje Castania wilde niets van de 44 jaar oude vrijster weten. Toen nam Catherine vier neven in de arm en gezamenlijk ontvoerden zij de jonge herder naar de bergen, maar zijn hart won zij niet. Dat gebeurde eerst, toen een verre bloedverwant in de Verenigde Staten overleed en Catherine Tsakaracos 3000 dollar naliet. Zij is nu mevrouw Kapsalas.

Tom Poes en de wens werkster

1748

1860. — De journalist Argus deed nieuw aas aan zijn haakje en legde in. „Slecht viswater!" sprak hij. „Maar ja, men moet toch op de een of andere manier zijn vrije tijd zoekbrengen, je kent dat. Je vroeg naar de rijkste baas van de aarde, wat? Ik bedenk opeens, dat hiertegenover een vreselijk rijk iemand is komen wonen. Ik ben nog op het openingsfeest van dat buiten geweest en het was een dure partij, dat is vast. Het zou me niets verbazen, als die stakker de rijkste is — of de op één na rijkste dan. Ga daar maar eens vragen?"

Tom Poes bedankte voor de inlichtingen en liep de weg af. Zo kwam hij al gauw bij een groot park, waar zeldzame bomen en fraaie bloemen het oog streelden..

Een beetje aarzelend liep hij naar binnen en zocht zijn weg over het zachte mos.

De klanken van een menuet wezen hem de richting aan, zodat hij al gauw bij een open plek terecht kwam. Daar was een ligstoel opgesteld waarin een gestalte, die door twee bedienden met waaiers van frisse lucht werd voorzien, had plaats genomen. Even verderop was een sierlijk muziektempeltje gebouwd, dat door middel van Rommeldam's kamerorkest een stukje van Mozart ten beste gaf.

„Tjonge!" dacht Tom Poes, het is hier lang niet slecht. Degene, die daar in die ligstoel zit, weet wat prettig is. En hij moet vast wel rijk zijn — het ziet er naar uit, dat Argus gelijk had!"

Kortbesloten stapte hij naar de ligstoel toe en kuchte luid.

„Neem me niet kwalijk, dat ik stoor......' begon hij. Maar nu richtte de gestalte zich overeind en wierp hem een onvriendelijke blik toe. „Parbleu!" sprak hij, „ge stoort inderdaad. Het gebrek aan goede vormen bij de jonge lieden neemt hand over hand toe!"

Tom Poes lied van verbazing zijn mond openstaan. De figuur in de ligstoel was de markies van Cantecler de Barneveldt!"

Economische activiteit in Amerika niet stabiel

Washington. — Blijkens een overzicht van het Amerikaanse Departement van Handel over de economische toestand in de Verenigde Staten, bleef de economische activiteit in het eerste kwartaal van dit jaar aan schommelingen onderhevig, met een uiteenlopende ontwikkeling in verschillende sectoren.

Het Departement wijst in het bijzonder op de volgende punten:

1. In het eerste kwartaal van dit jaar viel in enkele industrieën een daling der industriële productie waar te nemen, vooral voor auto's en wasmachines. De productie bleef enigszins achter bij de vraag, terwijl de daling der voorraden zich voortzette. Daarentegen bleef de bouwactiviteit op een zeer hoog niveau gehandhaafd.

2. De persoonlijke inkomsten bleven in de eerste 2 maanden van dit jaar iets ten achter bij die van het afgelopen najaar. In Februari jl. bewogen zich deze inkomsten op een jaarniveau van 283 milliard dollar.

3. De kleinhandelsverkopen waren in het eerste kwartaal van dit jaar 2% lager dan in het laatste kwartaal van 1953 en 4% minder dan in het eerste kwartaal van vorig jaar. De daling betrof voornamelijk de verkopen van industrieproducten.

Immigranten in Australië worden dienstplichtig

Canberra. — Nieuwe Australische jongelieden (immigranten) zullen voortaan dienstplichtig zijn, zo heeft de Federale Minister voor Arbeidszaken en Nationale Dienstplicht Harold Holt medegedeeld.

De eerste jongelieden zullen per 18 Mei as. worden ingeschreven.

Wapenstilstand aan de Zuidpool verlengd

Stille oorlog der meteorologen en postmeesters duurt echter voort

(Van een medewerker)

Het is de laatste jaren stil geworden om het Zuidpoolgebied. Bijna zo stil als ruim een eeuw geleden, toen men nog slechts vage vermoedens koesterde omtrent het bestaan van een met ijs bedekt vasteland in het Verre Zuiden en alleen walvisvaarders en een enkel marineschip van tijd tot tijd doordrongen in de stormachtige zeeën, die dit wonderlijke, alleen door zeevogels en robben bewoonde zesde werelddeel omringen. Een werelddeel overigens, dat zo groot is als Australië en de Verenigde Staten bij elkaar.

Waar Duitse raiders hun schuilplaats hadden

Sindsdien hebben wij het tijdperk van de grote Zuidpool-expedities gehad. Zij begonnen reeds in het midden van de vorige eeuw en spraken, door de onbekendheid van het gebied en de ontberingen en gevaren, waar de onderzoekers zich aan bloot stelden, door hun isolatie ook in een wereld van sneeuw en ijs en eindeloze stilte, sterk tot de verbeelding van het publiek. Tegen het eind van de vorige eeuw kwam het Zuidpool-onderzoek behoorlijk op gang. Het werd voortgezet in de twintigste eeuw en vond zijn eerste hoogtepunt — in de periode rond het jaar 1910 — in de grote race naar het denkbeeldige punt op onze globe, dat men de geografische Zuidpool noemt.

Grote namen — die thans, een halve eeuw later, nog weerklank vinden bij de nu levende generatie — waren aan deze wedloop naar de Pool verbonden. Daar was de heroïsche Engelsman sir Ernest Shackleton, één der allergrootsten onder de groten van het Zuidpoolonderzoek, hoewel hij in 1908 op enkele dagreizen afstand van de Zuidpool moest omkeren. Zijn tweede expeditie, in 1914 ondernomen, eindigde met de ondergang van zijn beide schepen, nog vóór hij voet aan wal had kunnen zetten op het Antarctisch vasteland, zoals men het Zuidpoolgebied pleegt te noemen. Het verhaal van de wijze, waarop Shackleton en vijf metgezellen daarop in een open sloep dwars over de Zuidpoolzee zeilden om hulp te halen voor de overige leden van de bemanning, kent ook thans nog elke Engelse schooljongen.

Wedloop naar de Pool

Daar waren voorts kapitein Robert Falcon Scott en Roald Amundsen, een Engelsman en een Noor, die in de late herfst van 1911 bijna gelijktijdig van hun, op enkele honderden kilometers van elkaar verwijderde, basiskampen op het Zuidpoolvasteland vertrokken voor een sledetocht naar de Zuidpool. De Noor won de race. Toen Scott en zijn vier metgezellen op 18 Januari 1912 de Zuidpool bereikten, vonden zij daar een tent van Amundsen met het bericht, dat hij zijn doel reeds op de 15de December 1911 had bereikt. Amundsen en zijn tochtgenoten keerden behouden terug in hun basiskamp. Scott en zijn gezellen echter kwamen lichamelijk en geestelijk uitgeput, op de terugweg om het leven.

[illegible] hoogtepunt bereikte [illegible] tegen het einde der twintiger en in het begin der dertiger jaren. Het is de tijd van de gigantische Amerikaanse expedities onder leiding van schout-bij-nacht Richard Evelyn Byrd, de eerste man die, in 1929, boven de Zuidpool vliegt. Vliegtuigen, motorsleden en sterke radiozenders spelen in deze periode van het Antarctisch onderzoek reeds een grote rol.

Behalve Byrd en zijn mannen trachten ook de Amerikaan Lincoln Elsworth en de Australiërs sir Douglas Mawson — een veteraan van het Zuidpoolonderzoek — en sir Hubert Wilkins, die in deze jaren expedities naar het Verre Zuiden ondernemen, met hulp van vliegtuigen grote stukken van het Zuidpoolgebied in kaart te brengen.

Ook de Tweede Wereldoorlog laat het Zuidpoolgebied niet geheel onberoerd. Duitse hulpkruisers lopen geregeld eilanden in de Zuidpoolzee aan. In de beschutting van de — onbewoonde — Kerguelen- en Crozet-eilanden gaan zij voor anker, om op de komst van hulpschepen met voorraad en munitie uit Duitsland en Japan te wachten. De leden van de bemanning gaan er zelfs — voor het eerst na maandenlang opgesloten te zijn geweest op hun schip — aan land, maar telkens als Engelse oorlogsschepen opdagen om de Duitse kapers uit hun schuilhoeken te verjagen, zijn de vogels al weer gevlogen.

Permanente vestiging

In de tweede helft van de oorlog vestigt Engeland een permanente basis op enkele eilanden en schiereilanden aan de Zuid-Amerikaanse zijde van het Antarctisch vasteland. De vestiging krijgt, naar de voor de kust van Argentinië gelegen Falkland-eilanden, die Brits bezit zijn, de naam Falkland Islands Dependency.

Hiermee zijn we aangeland in de derde faze van het Zuidpool-onderzoek, die men de militair-politieke zou kunnen noemen. Nauwelijks is de oorlog afgelopen, of er ontstaat een enorme belangstelling voor het met ijs bedekte continent. Frankrijk, Engeland, Australië en de Verenigde Staten zenden wetenschappelijke expedities.

In de Zuidpoolzomer van 1946 op 1947 verschijnt in de Antarctische wateren een Amerikaanse vloot, compleet met vliegtuigmoederschepen, zware ijsbrekers en zelfs een duikboot. Onder de opperleiding van de befaamde schout bij nacht Byrd worden tal van vluchten over het Zuidpoolvasteland uitgevoerd en nimmer-aanschouwde gebieden in kaart gebracht. Ook Rusland toont belangstelling, maar ziet er voorlopig van af een expeditie te sturen.

Men spreekt over enorme kolenlagen, die onder het eeuwige ijs zijn gevonden, over de mogelijkheid, dat Antarctica uranium zal blijken te bevatten en over de strategische betekenis van deze gebieden, die op de kortste luchtvaartroute van Zuid-Amerika naar Australië liggen.

De Engelsen sturen een geheime agent naar Duitsland, die daar, in de archieven van het Derde Rijk, de rapporten moet zien te vinden van een grote Duitse Poolexpeditie, die in 1938 in Antarctica verbleef. Deze expeditie is de eerste geweest, die heeft vastgesteld, dat zich op het Zuidpoolvasteland ook gebieden bevinden die sneeuw- en ijsvrij zijn (later hebben ook de Amerikanen dergelijke Pooloases ontdekt). Voor de vestiging van meteorologische stations en vooral voor het winnen van delfstoffen zijn deze oases van enorm belang. Overal elders immers vormt de dikke ijslaag, die Antarctica bedekt, een hinderpaal voor mijnbouw. Er zijn nog meer plannen. Men spreekt er over in het eeuwige ijs van het Zuidpoolgebied, waar bederf een onbekend verschijnsel is, reusachtige voorraadschuren te bouwen, waar de oogst-overschotten van de wereld desnoods jarenlang bewaard kunnen worden.

Geen wonder, dat verschillende landen zich sterk geïnteresseerd tonen bij het bezitsrecht over het niemandsland Antarctica. Er komt, voor het eigenlijke vasteland, zelfs een soort zone-indeling tot stand tussen Engeland en zijn dominions, Frankrijk en Noorwegen, maar daar Amerika deze indeling niet erkent, blijft alles op losse schroeven staan.

Ernstig conflict

Dan neemt, in de jaren 1947 en 1948, de tot nu toe vredige wedloop om Antarctica plotseling een ernstige vorm aan. Een conflict dreigt, een ogenblik ziet het er zelfs naar uit, of in de eenzame baaien van Antarctica kanonnen van oorlogsschepen het laatste woord zullen hebben.

De haard van het conflict is het gebied, waar de Engelsen aan het eind van de oorlog hun permanente basis hebben gevestigd. Grahamsland, noemen de Engelsen dit samenstel van eilanden en schiereilanden, dat direct in het verlengde ligt van Zuid-Amerika en waar het klimaat wat milder is dan in overig Antarctica. Maar in de Verenigde Staten is men gewend dit gebied Palmerland te noemen, terwijl de Chilenen het Tierra de O'Higgins hebben gedoopt.

Reeds uit deze verschillende namen blijkt, hoe omstreden deze streken zijn. De oorzaak is niet moeilijk aan te wijzen. Het land, dat dit deel van Antarctica bezit, beheerst daarmee niet alleen de toegangspoort tot het Zuidpoolvasteland, maar ook de scheepvaartweg rond Kaap Hoorn, die, vooral wanneer het Panama-kanaal eens in het ongerede zou raken, strategisch van het allergrootste belang is.

Geen wonder, dat zowel Chili als Argentinië het gebied, waar de Engelsen hun permanente basis hadden opgericht, voor zich opeisen. Beide landen hadden reeds voor de oorlog expedities naar deze wateren gezonden en direct na de oorlog begonnen zij hier, naar het Engelse voorbeeld, blijvend-bewoonde posten in te richten. Ook de Verenigde Staten toonden — door het zenden van verschillende expedities, die hun bases inrichtten op eilandjes, die reeds door de Engelsen bezet waren — hun belangstelling, maar hebben het gebied tot nu toe nog niet voor zich opgeëist. Ernstig werd de situatie, toen zowel beide Zuid-Amerikaanse republieken als Engeland begonnen oorlogsschepen naar het omstreden gebied te zenden, om hun eisen klem bij te zetten.

Onlangs hebben de regeringen van Argentinië, Chili en Engeland besloten de in Januari 1949 voor de duur van vijf jaar gesloten „antarctische wapenstilstand" te verlengen. Deze wapenstilstand maakte destijds een — voorlopig — einde aan het geschil tussen de drie landen over bepaalde, in de nabijheid van het Zuid-Amerikaanse vasteland gelegen delen van het Zuidpool-gebied, die door elk der drie landen werden opgeëist. De overeenkomst houdt in, dat geen der bij het geschil betrokken staten oorlogsschepen naar het gebied zal zenden. Het sturen van expeditieschepen en het handtereologische en andere weteorologische en andere wetenschappelijke waarnemingen is echter wel toegestaan.

Gelukkig grepen op dat ogenblik de diplomaten in. Jan. 1949 kwam een regeling tot stand, waarbij de drie landen overeen kwamen het geschil over het bezitsrecht van dit deel van Antarctica eventueel later op te lossen, maar er in ieder geval van af te zien oorlogsschepen bezuiden 60 graden Zuiderbreedte te doen opereren.

Postkantoren in het Poolgebied

Zo doet zich thans het wonderlijke verschijnsel voor, dat in een deel van het eenzame Antarctica op korte afstand van elkaar de vlaggen van drie — en soms vier — landen waaien. De posten echter, die door deze vlaggen worden aangeduid, worden niet verdedigd door soldaten, maar door meteorologen en door.... postmeesters want elk der drie betrokken staten heeft onmiddellijk postkantoren in dit gebied gevestigd met officieel benoemde postmeesters.

Privé kunnen de mannen op de posten in het algemeen goed met elkaar overweg. Op grond van de ongeschreven wet van het Zuidpoolgebied helpt men elkaar, wanneer men in moeilijkheden verkeert. Maar dat verandert niets aan de omstandigheid, dat deze wetenschappelijke stations en postkantoren-zonder-publiek in wezen loopgraven zijn aan de rand van een niemandsland, waar de vijandelijkheden voorlopig zijn opgeschort.

Gelukkig gaan er steeds meer stemmen op om de kwestie betreffende de bezitsrechten over Antarctica te zijner tijd op een internationale conferentie, al dan niet met hulp der Verenigde Naties, tot een bevredigende oplossing te brengen.

PARAMARIBO

HET NIEUWE POSTKANTOOR

Paramaribo. — Mr. Emanuels, Landsminister van Financiën heeft medegedeeld, dat met de bouw van het nieuwe postkantoor uiterlijk 1 September een aanvang zal worden gemaakt. In twee gedeelten zal het werk worden uitgevoerd.

Thans vinden twee bestellingen per dag plaats, zodat brieven en drukwerken nog dezelfde dag van ontvangst bezorgd kunnen worden.

Ook is men sinds 1 Maart er toe overgegaan aangetekende stukken aan huis te bezorgen.

Nieuwe series postzegels worden binnenkort uitgegeven. In September a. s. hoopt men herdenkingszegel uit te geven.

Exploratie-vergunning voor onderzoek naar ijzererts is verleend aan Ir. Van der Hoff, die optreedt voor de Amerikaanse IJzerertsmagnaat Christie. Even eens is een dergelijke vergunning verleend aan de African Manganese Company.

Voor onderzoek naar bauxiet zijn terreinen toegewezen aan de Guyana Exploration Company.

Ten Oosten van de Corantijn heeft de Reynolds Surinaamse Mijnbouw Maatschappij een groot terrein toegewezen gekregen.

TECHNICAL ASSISTANCE

Paramaribo. — Naar verluidt, is dezer dagen uit de Verenigde Staten het document ontvangen, dat de Technical Assistance definitief moet regelen door instelling van een lichaam, dat in bijzonderheden de uitvoering opgedragen krijgt van de projecten, die worden aangewezen.

Het streven is voor het einde dezer maand tot ondertekening ervan te komen, waardoor de zaak haar beslag krijgt. Zoals gemeld, gaat het om een bedrag van ƒ 600.000, dat zal worden verwerkt en waarbij Suriname en de Technical Assistance ieder de helft storten.

Op 30 Juni aanstaande loopt de Technical Assistance af, zodat het erop aankomt nu de technische samenwerking afdoende te regelen in een Program Agreement.

CONSULTATIEBUREAU

Paramaribo. — Met de bouw van het consultatiebureau voor longziekten, dat door het Surinaamse Rode Kruis aan Suriname zal worden geschonken, is men thans bijna klaar. Het is een zeer moderne inrichting, die in Midden-Amerika haar weerga niet heeft. Het gebouw kost ruim ƒ 100.000. Deze gelden zijn moeizaam door het Surinaamse Rode Kruis bijeengegaard. De plechtige overdracht zal onder gering voorbehoud op 12 Mei aanstaande geschieden.

's-Gravenhage. — Het ligt in de bedoeling de Nederlandse en Argentijnse gezantschappen eerlang te verheffen tot ambassades. Officieel kan hierover thans nog geen mededeling worden gedaan. De Argentijnse ambassade zou de 15e ambassade in Den Haag worden.

HET DEFTIGE PLEIN

door

Louise Andrews Kent

43)

maar ook omdat hij het gevoel had dat Nicholas Joceleyn dat zo had willen hebben. Maar zeker zou Diana er niet in toegestemd hebben dat Braille-boek te gaan brengen, als zij iets van het gesprek tussen Nick en Bill had afgeweten.

Het was overigens een heel onschuldig gesprek.

Bill moest groeten overbrengen van Polly; dat deed hij dan ook netjes.

„Polly was hier een paar dagen geleden nog," zei Nick.

„Wat ziet ze er raar uit, hè?" vroeg Bill. Hij was een eenvoudige, ongecompliceerde ziel en woog dergelijke woorden nooit zwaar. Maar Nick's donkere bril was te duidelijk en welsprekend om hem niet te doen inzien dat hij ontactisch was geweest.

„O — eh.... er.... o...." stotterde hij verschrikt.

„Ik heb het niet gezien," glimlachte Nick. „Ga voort. Ik zal er heus niet mijn hele verdere leven over broeden dat je dat zei. Wat is er met Polly?"

„Ja — Polly," zei Bill, die eerst langzaam zijn blos weer kwijt raakte. „Nou ja — dat krijg je er van. Voor mij was het eerst ook een hele klap toen Diana me de bons gaf...."

„Deed zij dat!"

„Ja, maar ik ben er alweer overheen. Polly komt het ook wel weer te boven. Moeilijker dan ik misschien, want zij hebben samen winkeltje gespeeld, en zij heeft voor zijn kikkervisjes gezorgd als zijn moeder hem weer eens naar Florida sleepte, en zij heeft verf voor hem gemengd en zijn kwasten schoon gespoeld...."

„Wat zeg je nu toch allemaal over Polly? vroeg Nick.

„Weet je dan nog niet, dat Diana zich met Peter verloofd heeft?"

„Bedoel je, dat hij Polly in de steek heeft gelaten en.... nu met Diana verloofd is?"

„Ja, dat zeg ik toch. Het is natuurlijk een geheim. Een geheim, dat iedereen kent."

„Dat had ik niet gedacht van.... Peter."

Bill merkte noch de afkeer in Nick's stem, noch de kleine pauze voor Peter's naam.

„Ik denk," zei hij, „dat onze lieve tante Sophia hem de duimschroeven heeft aangedraaid. Dat kon ze altijd zo goed.

Nick beaamde het.

„Tante Sophia is een paar eeuwen te laat geboren," zei hij. „Zij had in de tijd van pijnbanken en heksenvervolgingen moeten leven."

Maar hij zei het verstrooid, alsof hij intussen aan iets anders dacht.

Diana wist het niet, en zij ging. Zij begreep wel, dat er bij Burwell's zoeken naar boodschappen voor het ziekenhuis een opzet in het spel was, maar zij speelde het spelletje mee. Niet, dat zij graag bij Nick op visite ging — het vorige bezoek lag haar nog te vers in het geheugen, en dat had haar pijn gedaan. Maar zij maakte zichzelf wijs, dat zij eens wilde zien of hij daar nu eindelijk als een menselijk wezen zou behandelen. Die eerste keer dat zij hem zag, toen hij thuis kwam uit China, had hij dat wel gedaan — en als zij eerlijk tegenover zichzelf was wist zij, dat zij niets zo zeer verlangde dan dat het tussen hen weer zo zou zijn als toen.

Toen zij deze keer kwam was zijn bed leeg. Magee, de worstelaar, was alleen in de kamer. Hij was zijn verbanden nu kwijt en bleek verrassenderweze een kaal hoofd te hebben. Daar liep een vers rood litteken overheen tot aan zijn rechteroog, en er waren ook littekens in de stoppelbaard om zijn mond.

Hij begroette Diana vrolijk.

„Is hij beter?" vroeg zij. „Het ziet er wel naar uit, als hij op mag. Ik kwam alleen even dit boek afgeven. Burwell vroeg me het te brengen — wilt u hem dat even zeggen?"

De worstelaar schonk geen aandacht aan de Braille-uitgaven van „Alice in Wonderland", een geweldig boek met duizenden pennetjes op de dikke pagina's.

„Ja, hij is zowat beter," vertelde hij. „Zij konden hem nu wel opereren als ze er het materiaal voor hadden, denk ik."

„Dat begrijp ik niet...."

„Ik zal het u vertellen. De zuster heeft me het hele verhaal uitgelegd, want zelf heb ik geen verstand van die dingen. Er schijnt in een oog iets te zitten dat hoornvlies heet, een soort goedje als dat doorschijnende papier dat ze om sigarettendozen pakken, cellophaan, bedoel ik. Nou, en als dat opzwelt in je oog, dan kan je niks meer zien. Dat is dan alsof je oog in pakpapier zit in plaats van in cellophaan. Snapt u het?"

Diana zei dat ze het snapte.

„Nou, en Nick — ja, hij zei, dat ik hem maar Nick moest noemen — Nick heeft zo'n oog-verduistering, een dik stuk voor mijn ogen, voor allebei. Nu de rest weer beter is kan hij daaromheen een beetje licht zien, maar dat is dan ook alles wat hij ziet."

„En kan dat uit zichzelf niet beter worden?"

„Daar is geen kijk op. Maar de dokters zijn wel snuggere kerels en soms zijn ze heel wat mans. Als die nu maar een stelletje verse hoornvliezen hadden, dan zouden ze de zijne er af pellen en de nieuwe er weer aanplakken. Of ze het nu juist plakken weet ik niet, maar ze lappen het er op de een of andere manier — ze hebben alleen het materiaal niet."

„En.... waar zouden we dat ooit weg kunnen halen?"

„Van een ander mens. Van iemand die zijn ogen kwijt moet om een reden die niets met het hoornvlies te maken heeft, bijvoorbeeld. Of van iemand, die.... eh.... die zijn ogen niet meer hoeft te gebruiken," besloot de heer Magee voorzichtig.

„U bedoelt van iemand die — eh— die dood is, maar...."

„Juist. En nu zult u wel denken dat zulk iemand er genoeg zijn, en dat zei ik toen ook tegen de zuster. Maar dat schijnt nog niet eens zo eenvoudig te zijn. De hoornvliezen moeten, wat je noemt, in conditie zijn, dus die willen ze juist hebben van iemand die zeer gezond is — maar de meeste mensen in dit ziekenhuis verkeren niet in bijzonder blankenden welstand, ten minste niet wanneer zij sterven," legde de worstelaar uit. „En bovendien moet het onmiddellijk gebeuren. Nu, en dan heb je gewoonlijk ook nog familieleden die het niet prettig vinden als er, wanneer het lichaam uit het ziekenhuis komt, een stelletje hoornvliezen aan ontbreekt. Ik voor mij vind het nogal gek, want het is nou net zoiets als dat je, wanneer je auto in prak is gereden, gaat jammeren omdat de ruitjes van je koplampen kapot zijn. Wat denkt u er van?"

„Ik denk er net zo over," zei Diana. „Het is net als wanneer iemand zijn voet bijvoorbeeld moest missen en dan door zo'n operatie niet zijn hele leven ongelukkig hoefde te blijven. Er is al wreedheid en ellende genoeg in de wereld."

„Erg genoeg, ja. Of stel je eens voor: een worstelaar die niet meer kan worstelen." Hij zweeg even en wendde zijn heldere grijze ogen een moment naar het raam, voordat hij verder ging: „Nou, u ziet dus dat het niet gemakkelijk is. Voor zover ik het kan zien zou je iemand moeten vinden die gezond en dood is en geen familie heeft die er drukte over kan maken. En je zou hem bij zijn leven al tactvol eens moeten aanspreken om hem er toe te brengen een papiertje te tekenen waarin hij aan het ziekenhuis of de doktoren vermaakt wat er van hem over zal blijven. Verbazend lastig om zoiets tactvol te doen, trouwens. Hoewel ik moet zeggen, dat ze dat heel aardig kunnen. Ze hebben mij er ook al over aangesproken, en ik heb mijn handtekening gezet. Ik leverde daardoor een bijdrage tot de vooruitgang der wetenschap, zei de dokter, maar jammer genoeg voor hem ben ik nu weer aan het opknappen. Het is verbazend moeilijk om een Magee stuk te krijgen, zelfs met een zwaren vrachtauto. Wij zijn taaie kerels."

„Bent u van een grote familie?" vroeg Diana.

„Ik sprak dichterlijk. Als ik het in prozaïsche getallen uit moet drukken moet ik zeggen, dat ik de enige Magee ben die er bestaat. Een eenzaam schaap, als het ware."

Diana wilde nu weggaan, maar hij zei overredend: „Haast u nu niet, als het ten minste niet hoeft. U hebt er geen idee van hoe saai het hier voor hem is. Ik lees hem wel eens uit de kranten voor hoe de Chinkies.... ik bedoel de Chinezen.... er voor staan, maar veel heeft hij verder ook niet aan mij. Ik ben maar een onontwikkelde baviaan...."

Er naderden schreden door de gang.

„Daar komt hij," fluisterde de worstelaar gejaagd. „Praat niet over die.. eh.... cellophaan. Ik geloof niet dat ze het hem al verteld hebben."

De zuster, die Nicholas Joceleyn aan zijn elleboog naar binnen leidde, zei suikerzoet: „Dáár zijn we weer. Veilig en wel weer terug.... En we hebben visite. En wat een groot, groot boek." Hij keek verrast even op — een ogenblik was zijn gezicht zo verheugd als zij het nog nooit gezien had, maar toen zij hem groette trok hij zich alweer terug in zijn onverschillige beleefdheid.

„Goeden middag, Diana," zei hij, met een korte, stijve buiging.

„Knap geraden," juichte de verpleegster. „Knappe jongen...." maar toen zij merkte dat hij haar had losgelaten en alleen in de richting van zijn bed liep, veranderde zij het in: „Stoute jongen!"

Zij achtervolgde hem met veel lawaaiige lievigheid in bed.

„Nu, goed dan, dan houden we die kamerjas maar aan als we dat zo leuk vinden. Zijn we niet knap in dat donkerrood, miss Joceleyn? En we wéten het zelf wel, hoor...." om dan eindelijk te vertrekken met gekraak van stijfsel en zedige trippelpasjes. Nick zuchtte verlicht toen zij verdwenen was.

„Burwell kon zelf vanmiddag niet komen, daarom vroeg hij me om je Alice in Wonderland te brengen," zei Diana.

Hij bedankte haar strak en nam het boek aan.

„Ik hoop dat het een beetje hartiger is dan wat je me de laatste keer hebt voorgelezen," zei de worstelaar met zijn goedige, enigzins hese stem.

„Sydney houdt niet van de klassieke werken," legde Nick Joceleyn uit, terwijl hij met zijn vingertoppen naar het boek, dat Diana had neergelegd, tastte. „Moeder de Gans verveelde hem."

„Tamelijk erg, ja. En als je me nog eens Sidney noemt, zou je nog wel eens van een koude kermis thuis kunnen komen, beloofde de heer Sidney Magee.

„Hij houdt er van om Vechter genoemd te worden," vertelde Nick, „dat doen ze in de kranten ook als ze het over hem hebben, en dat geeft hem zo'n prettig sterk en ruw gevoel."

„Ik heb gelezen, in een goed boek," sprak Magee, „dat heren een dame een stoel behoren aan te bieden."

„En jij hebt haar laten staan, Sidney! Vechter, bedoel ik."

Als je van die kermis thuiskomst zul je je niet prettig voelen," antwoordde mister Magee.

Diana zei, dat ze niet meer ging zitten omdat ze nu weg moest; maar daar kreeg zij niet de kans toe. Er verscheen een tweede verpleegster, een ernstige deze keer, in gezelschap van een paar ziekendragers. Zij laadden Magee's zwaar lichaam op een brancard en duwden hem weg.

„Ik moet voor de dokter, juffrouw — maar blijf zo lang hier, want hij moet iemand bij zich hebben om er ruzie mee te maken," fluisterde hij over zijn schouder.

Zij bleef; gedeeltelijk omdat de stem van de worstelaar had geklonken alsof hij een ernstig beroep op haar deed, gedeeltelijk omdat zij nog halsstarrig de wens koesterde ten minste even door die koude rust van haar neef heen te breken. En dan was er ook nog een nieuwsgierigheid, die haar deed blijven. Waarom had hij eigenlijk een hekel aan haar? Waarom behandelde hij haar altijd met die koele beleefdheid, die eigenlijk veel pijnlijker was dan een werkelijke, gewone kwaadheid?

Hij bood haar nu een stoel aan, en zij ging zitten. Hij sprak even over Burwell, en zijn stem klonk wat warmer; maar werkelijk hartelijk en levend klonk zij pas toen hij over Vechter Magee begon.

„Ik hoop dat ze hem vandaag nu eens goed nieuws kunnen vertellen. En zelfs als ze dat niet kunnen, moesten ze toch eindelijk ophouden om zo met hem te sollen."

„Zij moeten nu toch zo langzamerhand wel weten of hij ooit weer zal kunnen lopen of niet. Ik weet er natuurlijk veel meer van dan de dokters. Magee weet meer van mijn geval af dan wie dan ook te wereld, en zo kennen de patiënten elkaars ziekten en kwalen van binnen en van buiten. De verpleegsters voorzien ons ruimschoots van misleidende mededelingen over elkaar."

„Werd zijn ruggegraat misschien geraakt bij dat ongeluk? Hij heeft er niets van gezegd."

„Nee — daar praat hij niet over. Maar het is zo, en sindsdien heeft hij geen gevoel meer in zijn voeten. Het klinkt ernstig, vind ik."

Dat vond Diana ook. Zij dacht aan Magee's gezicht toen hij zei: „Stel je eens voor — een worstelaar die niet meer kan worstelen."

„Wat zou er dan met hem gebeuren?" vroeg zij.

„Hij werd overreden door een vrachtwagen van een grote onderneming. Die zou misschien iets voor hem kunnen doen. Maar de chauffeur had blijkbaar geen schuld. Uit wat hij me zelf vertelde maak ik op, dat hij uitgleed op de beijzelde straat, terwijl hij overstak op een punt waar het niet mocht."

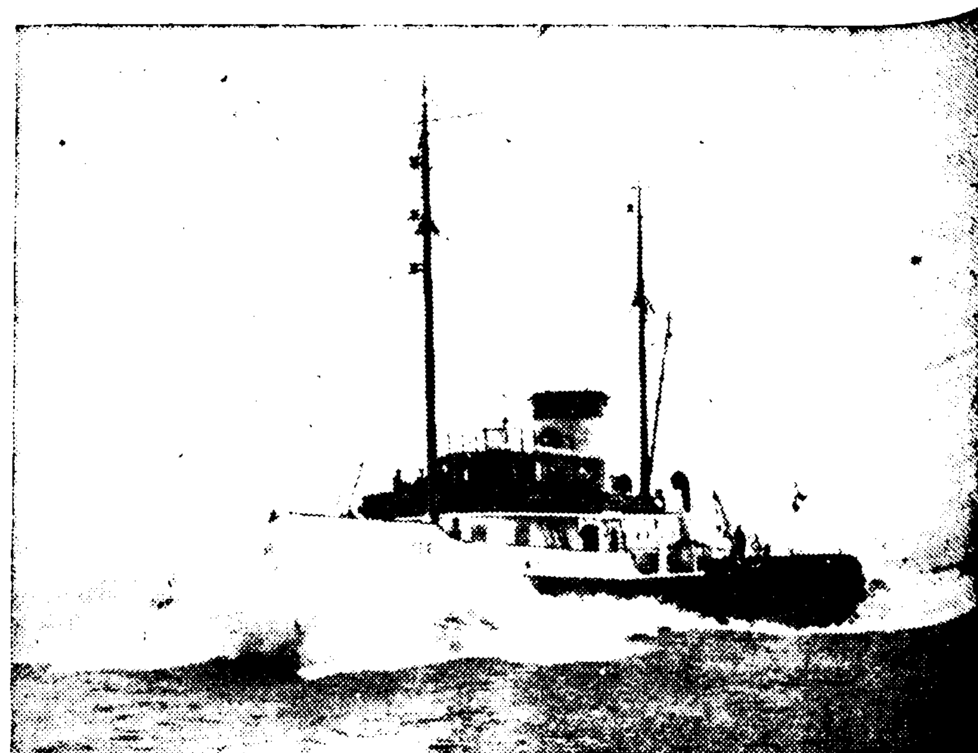
„Ik dacht dat zulke worstelaars nogal wat verdienen. Ik hoop, dat hij iets gespaard heeft. Hij hoeft trouwens niet in een ziekenzaal te liggen, dus je zou zeggen dat het met het geld wel in orde is."

„Misschien, maar...."

Hij maakte de zin niet af, en dat was ook niet nodig. Die woorden zeiden Diana evenveel als wanneer hij uitgesproken had wat hem op de tong lag: „Wat zou zijn leven verder voor zin hebben?" Hij wilde het niet uitspreken, want het zou te veel geklonken hebben als zijn eigen wanhoopsvraag. En als zij uitdrukking gaf aan haar medelijden met een worstelaar die nooit meer zou worstelen, zou dat te veel klinken als het medelijden met een vlieger, die nooit meer zou vliegen. Zij kon verder niets zeggen.

(Wordt vervolgd)

Grote daden van kleine vloot

De zeesleepboot „Zwarte Zee", het vlaggeschip van de vloot van Smit en Co.

(Vervolg van pag. 7)

geen een percentage aan verloren gegane slepen van 0,725 uitmaakt. Van 1946 tot en met 1952 werden 1298 objecten versleept, waarvan er slechts 5 (0,385%) verloren gingen.

Een record, waar de maatschappij, terecht, trots op is en dat zij toeschrijft aan twee factoren: de kwaliteit van haar schepen en de bekwaamheid van het personeel, dat deze schepen bemant, voor een zeer groot deel bestaande uit leden van families, die sinds generaties sleepbootkapiteins, sleepbootstuurlieden en sleepbootmatrozen hebben geleverd.

De vloot van Smit en Co. heeft in de laatste oorlog aanzienlijke verliezen geleden. Alle schepen, die zich buitengaats bevonden, werden ingeschakeld bij de geallieerde oorlogvoering. Vijf jaar lang hebben zij uitmuntend werk verricht, dat ook door de Engelse admiraliteit hoog is gewaardeerd, maar het kon niet uitblijven of enige sleepboten, die in 1939 Nederland hadden verlaten, keerden in 1945 niet naar hun thuishaven in Maassluis terug. Daar de Duitsers tijdens de bezetting bovendien een aantal zeeslepers, dat in de haven lag, hadden weggevoerd, was de vloot na de Bevrijding veel te klein geworden voor het vele werk, dat haar wachtte.

Nieuwbouw

Tijdens de oorlogsjaren had men in Engeland en vooral in Amerika sleepboten gebouwd naar Nederlands model en deze slepers voerden thans tal van opdrachten uit, waar vóór de oorlog uitsluitend Nederlandse sleepboten aan te pas zouden zijn gekomen. Een ogenblik zag het er naar uit, dat de tijd van de Nederlandse hegemonie in de zeesleepvaart voorbij was.

Gelukkig hield de directie van Smit en Co. het hoofd koel. Zij weigerde haar vloot weer snel op peil te brengen door buitenlands materiaal, dat haar aangeboden werd, te kopen. Een degelijk bouwprogramma werd opgezet en een aantal Nederlandse werven kreeg opdracht dit programma uit te voeren. Tot het voltooid zou zijn nam de directie liever genoegen met minder opdrachten, dan haar reputatie te wagen door schepen in de vaart te brengen, die zij niet geheel vertrouwde.

Het nieuwbouwprogramma is thans — op één bergings-zeesleper, de „Maas", na — voltooid. Met inbegrip van dit vaartuig bestaat de „blauwband"-vloot thans uit 16 motorzeeslepers met vermogens van 4200 tot 700 ipk en 2 stoomzeesleepboten van 900 en 800 ipk. Op twee onlangs aangekochte zeeslepers, de „Gele Zee" en de „Goeree" na, is deze gehele vloot op Nederlandse werven gebouwd.

De trots van de vloot, en het vlaggeschip tevens, is de „Zwarte Zee", die, hoewel zij in de dertiger jaren werd gebouwd, met haar 4200 ipk en haar actieradius van bijna 40.000 kilometer, nog steeds één van de grootste en machtigste zeeslepers ter wereld is. Tot dezelfde klasse als de „Zwarte Zee" behoort de iets kleinere „Thames" met 3000 ipk en een actieradius van bijna 35.000 km. Op deze twee reuzen volgen vier zeeslepers van 2000 ipk en vervolgens komen er klassen van 1350, van 1000 en van 600—900 ipk.

De grote zeeslepers van Smit en Co. zijn alle genoemd naar zeeën en rivieren, enkele kleinere naar plaatsen en eilanden bij Rotterdam.

*) „L. Smit en Co's Internationale Sleepdienst, Rotterdam", 1953.